

Årsrapport (2018–2019)

Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Innhold

Innhold

1	Leders beretning	4
2	Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
	2.1 Om Unit	6
	2.2 Hovedtall	7
3	Årets aktiviteter og resultater	8
	3.1 Pådriver og samordner for digitalisering i høyere utdanning og forskning	8
	3.1.1 Bevilgningsfinansierte tiltak (kap. 281 post 51)	8
	3.1.2 Bevilgningsfinansierte tiltak (øvrige kapitler/poster)	10
	3.2 Forskningstjenester	12
	3.2.1 Bevilgningsfinansierte tiltak (kap. 281 post 51)	12
	3.2.2 Bevilgningsfinansierte tiltak (øvrige kapitler/poster)	16
	3.2.3 Brukerfinansierte tjenester	17
	3.3 Utdanningstjenester	20
	3.3.1 Bevilgningsfinansierte tiltak (kap. 281 post 51)	21
	3.3.2 Bevilgningsfinansierte tiltak (øvrige kapitler/poster)	23
	3.3.3 Brukerfinansierte tjenester	24
	3.4 Administrative tjenester og strategisk innkjøp	29
	3.4.1 Brukerfinansierte tjenester	29
	3.5 Etablere Unit som en enhetlig organisasjon	30
	3.5.1 Bevilgningsfinansierte tiltak (øvrige kapitler/poster)	30
4	Styring og kontroll	31
	4.1 Internkontroll	31
	4.2 Samfunnsikkerhet og beredskap	32
	4.2.1 ROS-analyse og dokumenterte tiltak	32
	4.2.2 Kriseøvelse og dokumenterte tiltak	32
	4.2.3 Units ledelsessystem for informasjonssikkerhet	32
	4.3 Arbeidslivskriminalitet	32
	4.4 Lærlinger	32
	4.5 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet	33
	4.6 Inkluderingsdugnad	33
5	Vurdering av fremtidsutsikter	34
	5.1 Overordnede planer	34
	5.2 Informasjonssikkerhet	34
	5.3 Forskningstjenester	34
	5.4 Utdanningstjenester	36
	5.5 Administrative tjenester og strategisk innkjøp	37
	5.6 En effektiv og profesjonell organisasjon	38

5.7	Budsjett 2019.....	40
6	Årsregnskap 2018	41
	Prinsippnote – SRS.....	46
6.1	Noter til regnskapet.....	48
	Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter.....	48
	Note 2 Lønn og sosiale kostnader.....	51
	Note 3 Andre driftskostnader	52
	Note 4 Immaterielle eiendeler.....	53
	Note 5 Varige driftsmidler	54
	Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)	55
	Note 10 Tilskuddsforvaltning	56
	Note 13 Kundefordringer	56
	Note 14 Andre kortsiktige fordringer.....	56
	Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter), forts.	57
	Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter.....	58
	Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende ²⁾	59
	Note 18 Annen kortsiktig gjeld	59
	Note 30 EU-finansierte prosjekter	60
	Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport.....	61
6.2	Ledelsens kommentarer.....	62
6.2.1	Formål	62
6.2.2	Regnskapsavleggelse.....	62
6.2.3	Åpningsbalansen	62
6.2.4	Retting av feil fra tidligere perioder.....	62
6.2.5	Vurdering av drift i perioden.....	62
6.2.6	Omtale av vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap.....	62
6.2.7	Omtale av utviklingen i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet.....	63
6.2.8	Omtale av gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder.....	63

1 Leders beretning

Unit ble opprettet 01.01.2018 ved en sammenslåing av Bibsys, Ceres og deler av Uninett. Året har naturlig nok vært preget av det å etablere en helt ny organisasjon, samtidig som et av hovedmålene for året var å opprettholde gode og stabile tjenesteleveranser. Endringsprosessene har gått langs tre hovedakser; etablere en enhetlig organisasjon, etablere en organisering for de nye oppgavene som direktorat, samordner og pådriver for digitalisering, og reorganisering av tjenesteutvikling, -produksjon og -forvaltning.

Ingenting tyder på at brukerne av Units tjenester har merket noen nedgang i kvaliteten og stabiliteten på tjenesteleveransene i løpet av året, og det er grunn til å rose medarbeiderne i Unit for å ha klart å opprettholde dette gjennom den store endringsprosessen organisasjonen har vært gjennom. Oppmerksomheten om dette må opprettholdes også i 2019, parallelt med at endringene implementeres på ulike områder.

De sammenslåtte organisasjonene ble flyttet på rot, og fram til 01.05.2018 inngikk de tre enhetene som tre selvstendige avdelinger i den nyopprettede virksomheten, for å opprettholde leveransedyktigheten. 01.05.2018 ble en felles administrasjon etablert ved avdeling for virksomhetsstøtte med fire underliggende seksjoner. I løpet av året har avdelingen etablert bl.a. personalhåndbok, grafisk profil med tilhørende maler, løsning for kontorstøtte og samhandling, løsninger for økonomi og lønn med tilhørende rutiner og policy for internkontroll.

Organisasjonsutviklingsprosjektet UnitE gikk gjennom hele 2018, og munnet ut i en ny og helhetlig organisasjonsstruktur som ble effektivert fra 1. januar 2019. Rekruttering av nye avdelingsledere ble påbegynt i desember 2018, og ny toppledelse vil være fulltallig fra mai 2019. I tilknytning til prosjektet ble det også utarbeidet samfunnsoppdrag, visjon og verdier for Unit. Gjennom dette arbeidet står Unit organisatorisk godt rustet til å oppfylle de forventningene som Kunnskapsdepartementet og virksomhetene innenfor høyere utdanning og forskning har til oss som tjenesteleverandør og pådriver for digitalisering.

Unit leverer et bredt spekter av tjenester til forskning og høyere utdanning. Flere av disse er virksomhetskritiske systemer innenfor eksempelvis opptak, studieadministrasjon og digital eksamen. Sikker drift, kvalitet og stabilitet har vært prioritert i 2018. Forvaltnings-, utviklings- og driftsregimene fra de tidligere virksomhetene er videreført for å sikre dette. Koordinering er sikret gjennom samlet virksomhetsplan og rapportering i ledergruppen. For en del av tjenestene som er anskaffet i markedet er det i gang prosesser for nye anskaffelser. For egenutviklede tjenester er det i 2018 bl.a. gjort arbeid for neste versjon av forskningsinformasjonssystemet Cristin, der en større modul ble lansert i ny versjon. På oppdrag fra KD er det satt i gang et arbeid med utvikling av samordna opptak for fagskolene med virkning fra 2020, dette arbeidet er litt forsinket men dette skal tas igjen i løpet av 2019 ved høy prioritering. Framdrift for en del utvikling på eksisterende tjenester er justert for å prioritere sikker drift i en travel periode. Arbeid med ny og enhetlig organisering og forvaltning av tjenestene er påbegynt, og vil intensiveres med ny organisering og ny ledelse av tjeneste- og utviklingsavdelinger på plass i 2019.

Avdeling for strategi og styring ble opprettet 01.08.2018, for å etablere de nye oppgavene relatert til myndighetsrollen og rollen som pådriver for og samordner av digitalisering i høyere utdanning og forskning. En utfordring er at finansiering for disse nye oppgavene med iverksetting og oppfølging av strategi, portefølje- og arkitekturstyring ikke er avklart.

For å sikre medvirkning er en nasjonal styringsmodell etablert gjennom opprettelse av digitaliseringsstyre for høyere utdanning og forskning med underliggende fagutvalg. Digitaliseringsstyret hadde sitt første møte 28. august og fagutvalgenes arbeid startet med et felles oppstartsmøte 25. september. Både digitaliseringsstyret og fagutvalgene har siden hatt jevnlig møter. Mye av arbeidet i fagutvalgene har vært konsentrert om utarbeidelsen av handlingsplan for å realisere Kunnskapsdepartementets Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren. Styringsmodellen skal evalueres i løpet av 2019.

Arbeidet med handlingsplan for realisering av digitaliseringsstrategien startet med en kartlegging av eksisterende aktører, tjenester og initiativer. I tett samspill med fagutvalgene har arbeidet med strategiske valg og prioritering av aktiviteter og initiativer fortsatt inn i 2019. Handlingsplanen forventes vedtatt og lansert i første halvår 2019.

Handlingsplanen med tilhørende initiativer skisserer et finansieringsbehov for fellestiltak på totalt 290 millioner kroner i løpet av 2020 og 2021. En finansieringsmodell for fellesinvesteringer har vært drøftet i ulike fora, og et arbeidsutvalg nedsatt av Universitets og høyskolerådet (UHR) har under ledelse av Unit utarbeidet et forslag som vil behandles sammen med handlingsplanen.

Rammeverk for porteføljestyring av prosjekter og nye fellestjenester er på plass gjennom styringsmodellen. Arbeid for å etablere rutiner og rollefordeling er i gang. Det er etablert et fagutvalg for arkitekturstyring og flere initiativer er i gang for å etablere nye felles tjenester. BOTT er i gang med anskaffelse/innføring av felles tjenester innenfor økonomi, lønn, sak og arkiv. Unit er involvert i prosessene og tjenestene tenkes innført som fellestjenester for hele UH-sektoren. Et prosjekt ledet av OsloMet og med deltakelse fra Unit er i gang med å utvikle en arbeidslivsportal for å dekke behov for administrasjon av praksisplasser i første omgang. Dette tenkes også som en felles nasjonal tjeneste, med potensiale for utvidelse av bruksområdet til å dekke andre områder for samhandling med arbeidslivet. Vitnemålsportalen er en tjeneste fra Unit som har vakt stor oppmerksomhet og har vært nominert til flere priser innenfor IKT og digitalisering. Forslag er laget for på sikt å utvide tjenesten til å gjelde andre kompetansebevis enn vitnemål, f.eks. fagbrev og sertifiseringer, dette gjennom å etablere en tjeneste for «Min kompetanse».

Unit har ansvaret for informasjonssikkerhet på sektornivå gjennom etablering og oppfølging av rutiner, samt rådgivning og revisjon på overordnet nivå. Sammen med Uninett har Unit utarbeidet et forslag til en satsing på informasjonssikkerhet i UH-sektoren som det ble bevilget midler til i statsbudsjettet for 2019. Her er rollefordelingen mellom de ulike aktørene definert, samt en rekke tiltak og initiativer for å bedre informasjonssikkerheten i sektoren.

I sum har 2018 vært et spennende og krevende oppstartsår for Unit. Virksomheten har levert gode og stabile tjenester i et år preget av store endringsprosesser, internt og i tilknytning til det rammeverket Unit skal arbeide innenfor. Innsatsen på alle nivå har vært stor, og resultatene gode. Måloppnåelsen har vært god på å levere gode og stabile tjenester, etablere en felles organisasjon, få på plass en styringsmodell og få fart på handlingsplanarbeidet. Fortsatt gjenstår mye implementering, samt å jobbe videre med å etablere en felles kultur, en effektiv og profesjonell organisasjon med god internkontroll.

Trondheim, den 15 mars 2019

Roar Olsen

direktør

2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

2.1 Om Unit

Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning, er et forvaltningsorgan underlagt Kunnskapsdepartementet. Direktoratet skal bidra til å realisere de til enhver tid gjeldende sektormålene for forskning og høyere utdanning. Unit har ansvaret for nasjonal samordning og har et overordnet forvaltningsansvar på IKT-området. Unit har myndighet til å treffe beslutninger innenfor sine hovedområder.

Vedtektene sier at Unit skal:

- iverksette og følge opp strategier og retningslinjer fastsatt av Kunnskapsdepartementet og følge opp initiativer fra universitets- og høyskolesektoren og andre relevante aktører, f.eks. instituttsektoren og helsesektoren.
- utføre porteføljestyling for koordinering og oppfølging av nasjonale utviklingsprosjekter og fellestjenester.
- utvikle og forvalte en felles IKT-arkitektur for harmonisering og standardisering av prosesser, data og tekniske grensesnitt i universitets- og høyskolesektoren, og bidra til samordning med andre relevante aktører.
- samarbeide tett med infrastrukturselskap i tjenesteutvikling og forvaltning av overordnede strategier samt legge til rette for effektiv utnyttelse av felles kompetanse og ressurser.
- levere fellestjenester for å ivareta både administrasjon av og gjennomføring av utdanning og forskning, og legge til rette for at forskning i flere sektorer sees i sammenheng.
- levere bibliotekrelaterte fellestjenester for alle sektorer knyttet til høyere utdanning eller forskning, herunder også Nasjonalbiblioteket. Tjenestene skal så langt det er mulig være fritt tilgjengelige for hele befolkningen.
- levere felles administrative systemer og tjenester til universitets- og høyskolesektoren.
- sørge for database for rapportering av vitenskapelige publikasjoner til Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet.

Unit har cirka 200 ansatte og ca 520 millioner kroner i omsetning. Virksomheten forvalter innkjøpsavtaler for 750 millioner, og leverer 40 ulike fellestjenester for administrasjon, utdanning og forskning til 220 virksomheter innenfor høyere utdanning, forskning og formidling. Hovedkontoret ligger i Teknobyen i Trondheim, og Unit har også et kontor på Majorstua i Oslo.

Samfunnsoppdrag

Unit skal være en nytenkende pådriver for digitalisering i høyere utdanning og forskning.

Gjennom samarbeid skal Unit sørge for tjenester som hjelper sektorene med å nå sine mål.

Visjon

Vi driver Kunnskaps-Norge framover.

Verdier

Profesjonelle

- Vi fremstår enhetlig og helhetlig utad
- Vi leverer resultater til forventninger og krav
- Vi er løsningsorienterte

Modige og nysgjerrige

- Vi er åpne for nye ideer, perspektiver og innspill
- Vi stiller spørsmål og utfordrer
- Vi tar beslutninger og er raske til å realisere gode idéer

Kompetente og lærende

- Vi er oppdatert på teknologi og trender som påvirker sektorene
- Vi gir og etterspør tilbakemeldinger slik at vi utvikler oss
- Vi jobber tverrfaglig og har respekt for fagkompetanse

Samarbeidende

- Vi spiller på lag med kunder og partnere
- Vi engasjerer oss i sektorenes og hverandres oppgaver
- Vi bruker hverandres styrker og gjør hverandre gode

Organisering

Unit ble opprettet 01.01.2018 ved en sammenslåing av Bibsys, Ceres og deler av Uninett. Fram til 01.05.2018 inngikk de tre enhetene som tre selvstendige avdelinger i den nyopprettede virksomheten. 01.05.2018 ble en felles administrasjon etablert ved avdeling for virksomhetsstøtte med fire underliggende seksjoner. 01.08.2018 ble avdeling for strategi og styring opprettet, dette for å etablere de nye oppgavene relatert til samordning av digitaliseringen. Organisasjonsutviklingsprosjektet UnitE gikk gjennom hele 2018, og munnet ut i en ny og helhetlig organisasjonsstruktur som ble effektivisert fra 1. januar 2019. Rekruttering av avdelingsdirektører til de nye avdelingene ble startet i oktober 2018 og sluttført i januar 2019.

2.2 Hovedtall

Antall årsverk per 31.12.18	192
Totale inntekter	536 316
Total tildeling fra Kunnskapsdepartementet og andre departementer	135 441

Forskjellen på 192 årsverk i tabellen over og 198 ansatte i tabellen under skyldes at en del midlertidige er i deltidsstillinger.

	Ansatte pr 01.01.2018	Ansatte pr 31.12.2018
Faste Oslo	104	103
Midlertidige Oslo	25	24
Sum Oslo	129	127
Faste Trondheim	66	70
Midlertidige Trondheim	2	1
Sum Trondheim	68	71
Sum totalt	197	198

Av totalt 134 stillinger i Oslo 01.01.2018 var 5 ubesatt. Måltallet for overføring av stillinger til Trondheim innen 31.12.2022 er 18 stillinger, noe som innebærer at vi innen da skal være nede i 116 stillinger i Oslo ($134 - 18 = 116$). I 2018 har Unit beveget seg i retning av dette målet. Økte oppgaver har i hovedsak blitt løst ved innleie av ressurser (konsulenter).

3 Årets aktiviteter og resultater

Kapittel III er strukturert etter følgende områder som i hovedsak reflekterer Unit sin aktivitet;

- Pådriver og samordner for digitalisering i høyere utdanning og forskning
- Forskningstjenester
- Utdanningstjenester
- Administrative tjenester og strategiske innkjøp
- Unit som en enhetlig organisasjon

Hver av disse fem områdene er igjen strukturert i tiltak finansiert gjennom hhv bevilgninger over kap. 281, post 51, bevilgninger over øvrige kap. og til slutt de brukerfinansierte tiltakene.

3.1 Pådriver og samordner for digitalisering i høyere utdanning og forskning

3.1.1 Bevilgningsfinansierte tiltak (kap. 281 post 51)

I august 2018 etablerte Unit avdelingen Strategi og styring for å ivareta oppgaven som pådriver og samordner for digitalisering i høyere utdanning og forskning.

I 2018 var resultatmålene å;

- etablere en nasjonal styringsmodell for digitalisering
- utarbeide handlingsplan for realisering av digitaliseringsstrategien
- starte arbeidet med arkitekturstyring og porteføljestyling
- beskrive og avklare rollen innenfor informasjonssikkerhet på sektornivå.

Fram til etablering av avdelingen Strategi og styring ble arbeidet organisert som et prosjekt som utarbeidet styringsmodellen for digitalisering i høyere utdanning og forskning, og som kartla eksisterende felles tjenester og prosjekter for nye tjenester i sektoren. Kartleggingen ble brukt som underlag i arbeidet med handlingsplaner for å realisere digitaliseringsstrategien.

Styringsmodellen for digitalisering

Unit etablerte styringsmodellen for digitalisering i høyere utdanning og forskning i august 2018. Modellen er utarbeidet i samarbeid med sektoren, og skal sikre en tydelig medvirkning i utarbeidelse av premisser for det nasjonale samarbeidet, strategiutvikling, tjenesteutvikling og forvaltningsmodeller. Øverste organ i styringsmodellen er *Digitaliseringsstyret for høyere utdanning og forskning* som tilrår digitaliseringsstrategi og handlingsplaner, og beslutter omfang og finansiering av en felles digitaliseringsportefølje. Tilråding og beslutninger i Digitaliseringsstyret er basert på anbefalinger fra *fagutvalg* innen utdanning, forskning, administrative tjenester, infrastruktur, mellomvare og data, informasjonssikkerhet og arkitekturstyring. Fagutvalgene, sammen med andre etablerte fora i sektoren som for eksempel UHR-utvalg, NSD og UH-IT er rådgivende organer og utgjør styringsmodellen i samspill med Digitaliseringsstyret. Unit er sekretariat for Digitaliseringsstyret og fagutvalgene som ledes av representanter fra sektoren.

Digitaliseringsstyret er satt sammen av toppledelse fra 12 universiteter og høyskoler, samt toppledelse fra instituttsektoren og andre offentlige etater som for eksempel Lånekassen og Forskningsrådet. Hvert fagutvalg har 10 - 15 deltakere, og universiteter, høyskoler, forskningsinstitutter, Uninett, NSD, helsesektoren og Forskningsrådet er representert i fagutvalgene. NSO, Norsk Studentorganisasjon er representert både i Digitaliseringsstyret og fagutvalg for utdanning. Digitaliseringsstyret gjennomførte to heldags møter i 2018, mens de enkelte fagutvalgene gjennomførte to eller flere møter i 2018.

Det er etablert regelmessige kontaktmøter med Utdanningsdirektoratet (Udir), Diku og NOKUT. Kontaktmøtene skal bidra til koordinering og samarbeid. Diku, NSD, Uninett og Unit planlegger en felles digitaliseringskonferanse våren 2019. I tillegg er det gjennomført regelmessige samtaler med Uninett AS og NSD AS.

Unit representerer kunnskapssektoren inn i Skate. Skate er et strategisk samarbeidsråd og rådgivende organ i regi av Difi som skal bidra til at digitalisering av offentlig sektor blir samordna og gir gevinster for innbyggere, næringsliv og forvaltning. Udir deltar i saksforberedelser til Skate, der Unit representerer hele kunnskapssektoren. Det er løpende kontakt med Udir om flere konkrete tjenester (digital eksamen, vitnemålsdatabase, vitnemålsportal m.fl.), og Udir vil involveres i arbeid med utredning av konsepter for datadeling for statistikk og analyse.

Handlingsplan for realisering av digitaliseringsstrategien

Unit har det nasjonale ansvaret for å iverksette og følge opp digitaliseringsstrategien. Strategien skal revideres i takt med nye behov og vesentlige endringer i rammebetingelsene. Departementets overordnede digitaliseringsstrategi skal operasjonaliseres gjennom oppfølging av delstrategiene på områdene forskning, utdanning, infrastruktur, administrative løsninger og informasjonssikkerhet, som universitets- og høyskolesektoren selv har utarbeidet.

Arbeidet med å lage handlingsplan for realisering av digitaliseringsstrategien og andre førende dokumenter ble etablert som et prosjekt mai 2018. Planen for gjennomføring av arbeidet, disposisjon for handlingsplanen samt en gjennomgang av strategiske tema for hovedområder i handlingsplanen ble diskutert i Digitaliseringsstyret i møte 28. august 2018. I møte 30. oktober 2018 fikk Digitaliseringsstyret en gjennomgang av status i arbeidet med å utarbeide handlingsplan. Statusen viste til identifiserte målbilder for alle områder samt en foreløpig liste på 30 initiativer for å nå målbildene de neste 3 - 5 årene. Innspill fra Digitaliseringsstyret ble tatt med i det videre arbeidet.

Porteføljestyling

Iht. vedtektene skal Unit utføre porteføljestyling for koordinering og oppfølging av nasjonale utviklingsprosjekter og fellestjenester. Porteføljestyling skal gi oversikt over, og synliggjøre felles prosjekter i UH-sektoren, slik at det blir mulig å foreta en felles, strategisk prioritering. Videre skal den bidra til at utviklingsressurser og andre ressurser brukes hensiktsmessig ved å gi grunnlag for prioriteringer, og for å gi de høyest prioriterte prosjektene bedre fremdrift. Porteføljestyling skal også bidra til å redusere prosjektusikkerheten ved at en jevnlig statusrapportering for den samlede porteføljen gir innsyn i hvilke prosjekter som har behov for hjelp for å lykkes og for å realisere de forventede gevinstene.

I august 2018 etablerte Unit et porteføljekontor med ansvar for porteføljestyling. Porteføljekontorets arbeid baseres på rammeverket MoP (Management of Portfolios) og anbefalinger for porteføljestyling i offentlig sektor fra Difi. Porteføljekontoret har utarbeidet kriterier for innlemmelse av prosjekter i en felles nasjonal portefølje, og etablert prosesser for oppfølging av prosjektene i porteføljen. Revisjon og oppdatering av porteføljen vil jevnlig forankres i fagutvalgene i sektoren, behandles i ledermøtet i Unit og godkjennes av Digitaliseringsstyret.

Porteføljekontoret skal sikre at Unit og Digitaliseringsstyret får oversikt over felles prosjekter i sektoren, slik at det blir mulig å foreta en felles, strategisk prioritering av initiativ og tiltak i handlingsplanen. Porteføljestylingen skal også sikre at avhengigheter mellom ulike prosjekter blir synlige og at det utføres en risikostyring på tvers av prosjektporteføljen. Digitaliseringsstyret tilrår prioriteringer i nasjonal felles digitaliseringsportefølje, og beslutter omfang og finansiering.

Arkitekturstyling

Iht. vedtektene skal Unit utvikle og forvalte en felles IKT-arkitektur for harmonisering og standardisering av prosesser, data og tekniske grensesnitt i universitets- og høyskolesektoren, og bidra til samordning med andre relevante aktører. Forvaltningen må skje innenfor rammene av nasjonale arkitekturprinsipper og andre nasjonale føringer.

Arkitekturstyring skal bidra til at Unit når sine mål gjennom et helhetlig blikk på digitaliseringsstrategien, nåsituasjonen og endringsprosesser i høyere utdanning og forskning. Arkitekturstyring skal medvirke til at sektoren effektiviseres gjennom reduksjon i kompleksitet, og til at samhandlingsevnen mellom organisasjoner og systemer øker. Det legges til rette for økt informasjonssikkerhet og god oversikt over felles målbilder. Dette utgjør underlag for å gjøre strategiske prioriteringer, og gjennom dette økes endringsevnen.

Arkitekturstyring er en funksjon i avdeling Strategi og styring i Unit. Arkitekturfunksjonen vil bidra med råd og vurderinger ut fra et arkitekturperspektiv og sikre samsvar med arkitekturmålbilder både i strategiprosessene, porteføljestyingsprosessen og prosessen for tjenesteforvaltning.

Arkitekturfunksjonen er sekretariat for fagutvalget for arkitekturstyring som ble etablert i oktober 2018. Fagutvalget skal gi faglige råd til Digitaliseringsstyret for sikre en samordnet og effektiv realisering av digitaliseringsstrategien.

Jus & Informasjonssikkerhet

Kunnskapsdepartementet (KD) har i digitaliseringsstrategien for universitets- og høyskolesektoren lagt vekt på at universitetene og høyskolene har et bevisst forhold til informasjonssikkerhet som en kritisk suksessfaktor for vellykket digitalisering. KD har i tillegg fremhevet at det vil styrke styring av informasjonssikkerheten på sektornivå gjennom et tydeligere rammeverk. KD og Unit og har i samarbeid utviklet dette rammeverket.

Det har i løpet av 2018 vært avholdt samarbeidsmøter og kontakt mellom Unit og KD på saksbehandlernivå som har ledet frem til utarbeidelse av styringsdokumenter for informasjonssikkerhet. De fire dokumentene "styre", "monitorere", "evaluere" og "kommunisere" beskriver prosessene og ansvars- og arbeidsdelingen mellom KD og Unit i styringen av informasjonssikkerhet i universitets- og høyskolesektoren. For KDs del vil oppgavene beskrevet i prosessene innebære overordnet og systematisk styring av arbeidet med informasjonssikkerhet i UH-sektoren. Unit vil ha en utøvende rolle bl.a. gjennom praktisk støtte til institusjonene, rådgivning og rapportering til KD, utviklingsarbeid, evalueringer og tilstandsvurderinger på sektor- og institusjonsnivå.

Eierstyring av Uninett AS

Eierstyringen av Uninett AS er overført fra Kunnskapsdepartementet til Unit med virkning fra 01.01 2019. Det er satt i gang aktiviteter for å etablere styringsrollen.

3.1.2 Bevilgningsfinansierte tiltak (øvrige kapitler/poster)

UH-Sky

Uninett AS etablerte UH-skyprogrammet på bakgrunn av tilskudd i 2016, 2017 og 2018, og programmet er slutført og leverer sluttrapport som vedlegg til årsrapporten. Programmet har iht. programbeskrivelsen vært konsentrert rundt å etablere et apparat for en skymegler som kan formidle skytjenester til sektoren, et forvaltningsmiljø for skybasert infrastruktur, og å få på plass felles porteføljeutvikling for sektoren.

Uninett AS har ledet styringsgruppen som har bestått av medlemmer fra Uninetts ledelse, etter hvert også to fra Unit, og to representanter fra sektoren. Programmet har hatt programleder fra Uninett AS (Unit fra 2018), som har hatt kvartalsvise statusmøter med styringsgruppen.

Leveranser

Norsk UH-sektor forbruker et stort volum skytjenester som følge av resultater og tjenester fra UHsky. Programmet har gjennomført 14 prosjekter, hovedsakelig i samarbeid med institusjoner i sektoren. Det er etablert en skymeglerfunksjon som har klargjort mer enn 20 skytjenester for forsvarlig bruk for sektoren og inngått rammeavtaler for tjenester fra flere av de store skyleverandørene som Amazon, Microsoft og Dropbox-. Det er utarbeidet 13 veiledere på oppfordring fra sektoren, og det er gjennomført 10 skysamlinger, samt 50 workshops innenfor forskjellige skyrelaterte tema. Samlinger og workshops har fått stor oppslutning.

Programmet har forvaltet leveransene i programperioden, og rådgiving i forbindelse med å ta i bruk skytjenester har vært mye etterspurt. Kompetanse på utnyttelse av sky er en av de viktigste gevinstene av arbeidet i UH-sky, det påpekes både av Unit, Uninett AS og sektoren. Uninetts og Units eksisterende portefølje av fellestjenester baseres nå i økende grad på skyløsninger, noe som er en direkte følge av samarbeid med, og leveranser fra UH-skyprogrammet.

Veien videre

Leveransene fra UH-sky overleveres til linja i Unit og Uninett AS, og erfaringene tas med i arbeidet med å utarbeide handlingsplaner for å realisere digitaliseringsstrategien. Unit har en avdeling for Administrative tjenester og strategisk innkjøp, som tar over skymeglerfunksjonen som i stor grad har dreid seg om å anskaffe rammeavtaler og tjenester. Samme avdeling overtar også forvaltningen og rådgivingen av relevante tjenester som er etablert gjennom UH-sky, mens Uninett overtar forvaltning og rådgiving for skybaserte infrastruktur tjenester.

Det blir spesielt viktig å ivareta mulighetene som skyteknologi og -tjenester representerer mht. digital transformasjon, som blir mulig nettopp pga. skyteknologi i samvirke med andre teknologitrender, gjennom sikkerhetssatsingen som Unit har fått penger til over statsbudsjettet. Informasjonssikkerhet må bli en muliggjører for å ta i bruk sky, ikke et hinder slik det har hatt en tendens til i programperioden. Cloudification-arbeid må også gå videre i samarbeid med sektoren, og videreføres gjennom konkrete initiativ i handlingsplanen både innenfor administrative tjenester og kontorstøtte, og innenfor infrastruktur, mellomvare og data. Programmet har i 2018 vært aktivt med i handlingsplanarbeidet i Unit for å sikre videreføring gjennom handlingsplanen.

Utredning av konsepter for framtidig infrastruktur for registre, analyse og kunnskaps- og statistikkpublisering

Unit mottok i november 2018 supplerende tildelingsbrev – statsbudsjettet 2018 – kap. 250.01 med oppdrag om utredning for hele kunnskapssektoren av framtidig infrastruktur for registre, analyse og kunnskaps- og statistikkpublisering. Arbeidet skal sluttføres innen 1.9.2019, og startet opp i desember 2018. Mål for arbeidet er bedre, raskere og rimeligere tilgang til relevante datakilder, og å legge til rette for publisering av statistikk og analyser.

3.2 Forskningstjenester

Unit har ansvar for å videreføre og utvikle de forskningsrelaterte tjenesteleveransene som CERES og BIBSYS tidligere løste. Dette omfatter virksomhetskritiske tjenester, og sikker drift ble prioritert i 2018 slik at kvalitet og stabilitet i leveransene ble ivaretatt. Tjenesteleveransene på forskningsområdet omfatter også tjenester til forskningsmiljøene i helsesektoren, til instituttsektoren og til andre forskningsmiljøer. Som en del av forskningstjenestene inngår også bibliotekrelaterte fellestjenester for alle sektorer knyttet til høyere utdanning eller forskning, herunder også Nasjonalbiblioteket.

3.2.1 Bevilgningsfinansierte tiltak (kap. 281 post 51)

Rapportering på vitenskapelige publikasjoner

Alle Cristin-institusjoner leverte sine bidrag til NVI-rapporteringen innen fristen den 5.4.2018. Totalt ble det rapportert inn 25 033 vitenskapelige publikasjoner for 2018. Offisiell statistikk ble publisert innen gitte tidsfrister, og datagrunnlag ble oversendt etter avtale til NSD, NIFU og Forskningsrådet for rapportering til KD og HOD.

Et betydelig arbeid legges fortsatt ned i koordinering av rapporteringen og annen bistand til institusjonene i form av ryddelister for vanlige feil (f.eks. dublettkontroller, feilkategoriseringer, feil utgiverdata etc.). Dette arbeidet har imidlertid blitt stadig mer standardisert og effektivisert gjennom bruk av DUCT (se eget punkt under).

Det er gjennomført kontinuerlig opplæring på flere fronter. Nye veiledninger er utviklet, og superbrukerkurs og rapporteringsworkshop ble avholdt. I tillegg deltok rundt 140 personer på oppstartseminar, som hvert år samler superbrukere og andre som er involvert i arbeid med Cristin og NVI-rapporteringen. Rådgivning og kontinuerlig veiledning blir også gitt gjennom brukerstøtte til institusjonene.

Import-teamet sørget for at rekordmange publikasjoner ble importert sentralt, og på den måten reduseres behovet for at forskere manuelt må registrere sine publikasjoner.

Årets tvistesaker ble identifisert, og tvisteutvalget¹ behandlet totalt 5 saker. Tvister oppstår når to eller flere institusjoner er uenige i hvorvidt en samarbeidspublikasjon kan rapporteres som vitenskapelig. Utvalget som vurderer tvistene består av en representant for hver av sektorene med Unit som sekretariat. Utvalget blir oppnevnt av UHR. Årets tvister ble avklart innen tidsfristen, og resultatene kommunisert til de involverte partene.

Rapporteringsinstruksen ble oppdatert med noen nye presiseringer og formuleringer.

Forvaltning av Cristin

En rekke større omorganiseringer og fusjoner krevde mye tilrettelegging i Cristin for å korrekt representere organisasjonene. Av de større omorganiseringene kan nevnes: Høgskolen Kristiania og Westerdals, Høgskolen i Innlandet, Høgskulen på Vestlandet, SINTEF, FHI, NMBU, VID og Diakonova. I tillegg ble det gjort en rekke mindre og mellomstore endringer i diverse institusjoner.

14 institusjoner som benytter automatisk overføring av ansattinformasjon fra sine personalsystemer til Cristin ble informert om skjerpede krav i forbindelse med ny GDPR-lovgivning. Som konsekvens har et flertall av institusjonene som benytter tjenesten skrevet om måten de filtrerer ut hvilke ansatte det sendes informasjon om til Cristin. Arbeidet ved institusjonene har blitt fulgt opp tett av Unit.

Totalt ble 2 356 supphenvendelser besvart i løpet av 2018, som er på linje med tidligere år (se under)

År	2016	2017	2018
Antall henvendelser	2072	2355	2356

Pågangen på brukerstøtte fulgte samme trend som tidligere år, med en markert topp i januar-mars. Dette er perioden der institusjonene jobber mest intenst med kontroll og godkjenning av publikasjoner til NVI-rapporteringen.

Forvaltningen har i 2018 begynt å ta over flere oppgaver som tidligere krevde utviklerressurser, gjennom en dedikert applikasjon som tilrettelegger for endring av sted- og persondata i Cristin. Applikasjonen muliggjør flere typer endringer i medlemsinstitusjoners organisasjonsstruktur, samt ansatteinformasjon. Applikasjonen utvikles fortløpende med ny funksjonalitet.

¹ *Tvisteutvalg – Tvisteutvalget for NVI-rapportering behandler saker der institusjonene ikke blir enige om hvordan en publikasjon skal rapporteres. Utvalget er satt sammen av en representant fra UH-sektoren, en fra instituttsektoren og en fra helsesektoren.*

For første gang er det introdusert historiske tabeller i Cristin-basen. Det vil si at det for enhver NVI-publikasjon kan vises hvordan denne så ut på rapporteringstidspunktet, selv om posten er endret i etterkant. Dette er særlig nyttig når man skal se på historikk for publikasjoner som ble publisert ved institusjoner som ikke lenger finnes (f.eks. fordi institusjonen har fusjonert med andre institusjoner).

Det har blitt tilrettelagt for opptak av nye institusjoner i Cristin. I samarbeid med institusjonene er det forberedt opptak av institusjoner i ABM-sektoren (arkiv, bibliotek og museer), samt nye forskningsinstitutt som Polarinstituttet, SSB, NGU og Simula.

Dokumentasjon, statistikk og analyse

Det er levert data om norsk forskning til flere prosjekter, herunder HelseOmsorg21-monitoren ved Forskningsrådet, flere doktorgradsprosjekter innen bibliometri i Norge og i utlandet, samt mastergradsprosjekter.

DUCT

DUCT (datautlevering av Cristin-data gjennom Tableau server) er etablert som en permanent tjeneste der institusjoner kan hente ut tall og statistikk om forskningsresultater. Ved utgangen av 2018 benyttet i overkant av 250 brukere fra 58 institusjoner DUCT. Tjenesten er i bruk av institusjoner fra hver av de tre sektorene. Det ble holdt 6 kurs i løpet av året med 10 - 20 deltagere på hvert kurs. Tjenesten har redusert behovet for individuelle dataleveranser til institusjonene betydelig. I tillegg til å gi institusjonene statistikk om egen forskningsaktivitet har DUCT blitt benyttet i forarbeidet med Plan S gjennom å tilrettelegge for statistikk på Open Access. 2018 har ellers vært preget av vedlikehold av tjenesten, fremfor utvikling. DUCT-tjenesten er i en fase der videre utvikling vil kreve ekstra ressurser og beslutninger rundt integrasjon med datavarehus.

Nasjonal infrastruktur for bibliometri

Nasjonal infrastruktur for bibliometri (NIB) skal tilby norske forskningsinstitusjoner bibliometriske data på forskning fra hele verden. Formålet er benchmarking og analyse av norsk forskning sett opp mot resten av verden, samt bibliometrisk forskning. Tjenesten skal også levere data til Forskningsrådet og KDs årlige tilstandsrapport. Unit etablerer tjenesten i samarbeid med Forskningsrådet, NIFU og de av institusjonene som er aktive innen bibliometri.

I 2018 var det forhandlingene med de to tilbyderne Scopus og Web of Science som sto sentralt. Det ble forhandlet om tre kontrakter;

- Kjøp av bibliometriske data fra hele verden, inkludert siteringsdata. Kontrakt ble signert med Web of Science i januar 2019.
- Konsortiumsavtaler for kjøp av lisens på bibliometrisk verktøy (InCites og SciVal).
- Kjøp av importdata til Cristin. Kontrakt ble signert med Scopus.

Det ble arrangert testseminar for bruk av bibliometrisk verktøy. De to tilbyderne presenterte hver sine løsninger, og en gruppe på 40 personer med interesse for bibliometri vurderte de to verktøyene opp mot hverandre.

Parallelt med forhandlingene ble det knyttet kontakter, spesielt med bibliometrimiljøene i Sverige. Det ble arrangert studietur for bibliometriutvalget med besøk ved Vetenskapsrådet, Karolinska Institutet og KTH, som alle drifter bibliometriske databaser med verdensdata. NIB var representert i de viktigste bibliometriske fora, som STI konferansen og Nordic workshop on Bibliometrics and Research Policy.

Videreutvikling av Cristin

I løpet av 2018 er det ferdigstilt en rekke nye leveranser i videreutviklingen av Cristin. De to viktigste og mest synlige er ferdigstilling av ny versjon av redigering for alle typer publikasjoner som er aktuelle for NVI-rapporteringen og ny versjon av Cristins API.

- Flere deler av Cristin er løftet over på ny teknologi med forbedret brukergrensesnitt. Alle resultat kategorier som er aktuelle for NVI-rapportering (artikler, monografier og kapitler i antologier) kan redigeres i nye Cristin. Leveransen er ferdigstilt, men blir, for ikke å introdusere risikomomenter i NVI-rapporteringsperioden, gjort tilgjengelig for brukerne når rapportering i 2019 er gjennomført.
- Det er levert ny versjon av Cristins API, delvis med nye tjenester og delvis for å oppfylle krav til personvern som resultat av ny personvernforordning (GDPR). Denne delen av utviklingen omtales mer detaljer i senere kapitler (Bevilgningsfinansierte tiltak – Øvrige kapitler/poster og Brukerfinansierte tiltak).
- Det er levert forbedringer i søketjenesten i Cristin, med flere typer informasjon som kan søkes på og nye muligheter for filtrering og sortering av søkeresultatet. Det er levert forbedringer i søketjenesten i Cristin med flere typer informasjon som kan søkes på og nye muligheter for filtrering og sortering av søkeresultatet.

- Det er implementert automatisert testing for deler av funksjonaliteten. Dette betyr at en betydelig andel manuell testing som tidligere var nødvendig etter hver oppdatering, nå utføres maskinelt.
- Takket være tilførsel av ressurser fra de regionale helseforetakene har vi kunnet splitte utviklingsteamet i to parallelle team. Dette betyr at hvert team kan ha fokus på et mindre antall oppgaver og at vi kan utvikle flere deler i parallell. Dette vil merkes utover i 2019.

Samarbeidet med både styringsgruppe, referansegruppe og ekspertgrupper har vært verdifullt. Som del av brukerinvolveringen er det også gjennomført brukertesting av de nye delene av Cristin med objektive målinger av resultatene. Målingen går på hvorvidt brukerne intuitivt forstår hvordan de skal gjennomføre oppgaver og klarer å gjennomføre dem korrekt. Mens gamle Cristin fikk en score på 50 av 100, som er middels, ligger nye Cristin på 76 – 77, som klassifiseres som god til utmerket.

Det vil nå være mulig å realisere det potensialet som ligger i Cristin som et nav for informasjon om norsk forskning. Det er positive tilbakemeldinger på den nye funksjonaliteten som presenteres, og stadig flere forskningsinstitusjoner og samarbeidspartnere gjenbraker informasjon fra Cristin og beriker Cristin med informasjon de selv har. Dette betyr at stadig mer informasjon kan tilbys for gjenbruk og bidra til at forskningsadministrative oppgaver forenkles. Både KD, Forskningsrådet, Uninett Sigma 2 og Helse og omsorgsdepartementet (HOD) baserer seg på informasjon i Cristin for rapporteringer, og Forskningsrådet har i sine siste evalueringer kunnet gjenbruke informasjon fra Cristin i stedet for å måtte be forskerne om å sende informasjon på nytt.

ORCID (Open Researcher and Contributor ID) er en internasjonalt anerkjent måte å identifisere bidragsyttere til forskningspublikasjoner og –prosjekter på. Unit inngikk for 2018 avtale med ORCID om tilgang til deres tjenester for gjenbruk av informasjon for alle norske forskere og forskningsinstitusjoner. På grunn av høyt arbeidspress med fusjon og omorganisering samt usikkerhet rundt hvordan nye tjenester skal organiseres, er implementering utsatt til 2019, og er da høyt prioritert av Fagutvalg for forskning.

Utredning av Nasjonalt vitenarkiv

I 2018 ble det, på oppdrag fra KD, gjennomført en utredning av hvordan et Nasjonalt vitenarkiv kan realiseres. Oppdraget var en oppfølging av Retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler. Nå-situasjonene er at de fleste institusjonene har institusjonelle vitenarkiv. Det at alle institusjoner har tilgang til et felles vitenarkiv er en forutsetning for å lykkes med åpen publisering. Dagens situasjon med institusjonelle arkiv fører i tillegg til at fulltekstartikler ligger i kopi flere steder, og mange arbeidsoppgaver utføres unødvendig mange ganger. Det er krevende å oppnå god synkronisering mellom Cristin og de ulike institusjonelle arkivene, og det er identifisert flere områder der arbeidsprosesser kan forenkles betydelig ved å etablere et nasjonalt vitenarkiv.

Utredningen anbefaler å etablere et tydeligere «nav» ved å sammensmelte et nytt, samlet vitenarkiv for fulltekstpublikasjoner (og eventuelt andre datatyper) med siste versjon av Cristin. Et nasjonalt vitenarkiv vil i enda større grad enn Cristin gi oversikt over og tilgang til det som foregår i norsk forskning. Et nasjonalt vitenarkiv anbefales etablert basert på teknologi som i dag er i bruk i Unit. Arbeidet er planlagt videreført i 2019 med ytterligere konkretisering og mulig pilotering.

Lisenser og åpen tilgang

Regjeringen fastsatte i august 2017 Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler, der målet er at alle norske vitenskapelige artikler finansiert av offentlige midler skal være åpent tilgjengelige innen 2024. Unit har i sine prinsipper for forhandlinger med internasjonale utgivere lagt stor vekt på regjeringens mål og retningslinjer.

I 2018 har Unit forhandlet med de største internasjonale forlagene innen akademisk publisering; Elsevier, Wiley, Taylor & Francis og Springer Nature i tillegg til flere mindre akademiske utgivere. Den overordnede målsettingen for forhandlingene er at de skal føre til en bevegelse i retning av åpen tilgang.

Universitets- og høgskolerådet (UHR) kom i juli 2018 med en støtteerklæring der de uttrykte tilslutning og forventning til at Units forhandlinger med akademiske utgivere ble gjennomført ut fra de vedtatte prinsippene.

I forhandlingene med utgiverne ble det blant annet lagt vekt på:

- Artikler med korresponderende forfattere fra Norge skal være åpent tilgjengelige ved publiseringstidspunktet.
- Åpen publisering skal ikke øke totalkostnadene i avtalene.
- Full åpenhet i lisensvilkår, kostnader og forretningsmodeller.
- Permanent tilgang til innhold publisert i abonnementstidsskrift.
- Det skal vises bevegelse mot avtaler der kostnader er knyttet til volum på norske institusjoners publisering.

Kompleksiteten i disse forhandlingene har økt betraktelig i forhold til tidligere års rene abonnementsavtaler. UHR oppnevnte representanter fra rektoratene ved BOTT-universitetene som har deltatt i de største forhandlingene. Dette har stilt større krav til saksforberedelser og analysearbeid, men har også gitt bedre forankring hos institusjonene, og også gitt sterkere signaler til forlagene. De forhandlingene med de fire store forlagene ble ikke ferdige i 2018, men fortsetter på overtid. De øvrige, løpende avtalene ble fornyet i tide.

Internasjonalt samarbeid om omlegging av abonnementsavtaler til avtaler for åpen tilgang

Det er utviklet et godt og omfattende samarbeid om omlegging av abonnementsavtaler. Initiativet OA2020 i regi av Max Planck Society har samlet interessenter fra mange land i alle verdensdeler. Unit sitter i OA2020s Advisory Board, som har ansvaret for programmet til Berlin-konferansen om åpen tilgang.

Unit deltar i konsortiet SCOAP3, som gjennom et samarbeid med mer enn 3 000 bibliotek i over 40 land sørger for at over 90 % av artikler innen partikkelfysikk nå publiseres åpent. Konsortiet administreres av CERN, Den europeiske organisasjonen for kjernefysisk forskning.

Det tidligere tradisjonelle sommermøtet var i 2018 en del av BIBSYS-konferansen, der deltagere i Units avtaler og andre samarbeidspartnere kunne delta på parallelle sesjoner under konferansen. Tilbakemeldingen fra konferansen var at selv om mange var fornøyde med en slik samkjøring av BIBSYS og Lisensavtaler og åpen tilgang (LÅT), ønsket mange en egen dedikert dag, gjerne lagt før eller etter konferansen. Dette gjennomføres i 2019.

Units råd for forhandlinger er det rådgivende organet for arbeidet med forhandlinger. Forhandlingsrådet møttes to ganger i 2018 og er sammensatt av representanter fra UH-bibliotekene, instituttsektoren og de regionale helseforetakene

I 2018 startet arbeidet med å oppdatere nettstedet openaccess.no. Det ble viktig å synliggjøre hvordan arbeidet med Open Access og arbeidet med å forhandle fram avtaler med forlagene hang sammen, samt informere om politikken rundt de nasjonale retningslinjene, og etter hvert også om Forskningsrådets tilslutning til Plan S. Mye av informasjonen til deltagerne på CERES' gamle sider ble flyttet over til openaccess.no, og det ble lagt ned en innsats i å oppdatere det eksisterende innholdet. I løpet av 2018 startet det et samarbeid med Forskningsrådet med mål om at de kan bruke openaccess.no til å informere om ulike saker de vi nå ut med til et bredt publikum, for eksempel politikken rundt åpen tilgang til forskningsdata.

For informasjon til deltagerne som dreier seg om forhold rundt avtalene bruker LÅT administrasjonssystemet Edvarda som kanal.

3.2.2 Bevilgningsfinansierte tiltak (øvrige kapitler/poster)

Integrasjon mellom Cristin og øvrige systemer

Det er utviklet en ny og oppdatert versjon av integrasjonstjenestene rundt Cristin (API). Delvis har det blitt lagt til nye tjenester for å sikre at alle typer data kan hentes ut gjennom det nye APIet, og delvis er det gjort endringer for å oppfylle kravene i den nye personvernforordningen. Det nye APIet startet med tjenester knyttet til informasjon om personer, organisasjonsenheter, prosjekter, biobanker og datasett. Nå er det også mulig å hente ut informasjon om forskningsresultater. Den gamle integrasjonstjenesten kan dermed legges ned så snart alle samarbeidspartnere har gått over til å bruke den nye.

Noen eksempler på måter integrasjonstjenestene brukes:

- En lang rekke institusjoner henter ut informasjon om resultater for å presentere oppdaterte publikasjonslister på egne nettsider.
- De institusjonene som bruker Cristins prosjektkatalog henter tilsvarende informasjon om prosjekter.
- Forskere som skal registrere datasett hos NSD, TSD, Sigma2, BIRD og flere andre kan hente informasjon fra Cristin for å redusere manuell registrering.
- Både NSD og andre er i ferd med å få på plass tilbakelevering av informasjon til Cristin om hvilke datasett som er lagret.
- Forskere som skal rapportere resultater av prosjektene sine til Forskningsrådet eller til de regionale helseforetakene (eRapport) kan hente publikasjonslister og redusere manuell rapportering.
- Cristin får løpende overført informasjon fra de regionale komitéene for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk (REK) om godkjente prosjekter og biobanker, og denne informasjonen hentes igjen av f.eks. helsenorger.no (for å synliggjøre studier som rekrutterer pasienter som deltagere) og av Biobankregisteret.

Gjennomgang av NSD AS

Kunnskapsdepartementet har oppnevnt en arbeidsgruppe med bred representasjon fra de forskjellige brukerne av NSDs tjenester med oppdrag å gjøre en gjennomgang av NSD. NSD har viktig infrastruktur for deler av norsk forskning, og spiller en sentral rolle i forskningsinstitusjoners arbeid med personvern. Kunnskapsdepartementets mål er at NSD er mest mulig relevant for brukerne, og at flest mulig kan og vil benytte NSDs tjenester. Gjennomgangen skal vurdere om dagens virksomhet er optimalt innrettet eller om det bør gjøres endringer for i enda større grad å gjøre NSD til et viktig verktøy for forskning og ev. utdanning, og i så fall hvilke endringer som bør gjøres. Unit er sekretariat for arbeidsgruppen som skal levere sin rapport innen 1. mai 2019. Arbeidet er godt i gang og det er gjennomført kartleggingsintervjuer og omfattende dokument-studier samt analyse av materiell som er tilgjengeliggjort fra NSD. Arbeidsgruppen fungerer godt og arbeidet forventes avsluttet innen fristen 1. mai 2019.

3.2.3 Brukerfinansierte tjenester

Ny indikator i Helse- og omsorgsdepartementet for pasientdeltagelse i kliniske behandlingsstudier

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) er i ferd med å innføre en ny indikator for helseforskningen knyttet til såkalte kliniske behandlingsstudier. I denne sammenheng har det i 2018 vært arbeidet med spesifisering av ny funksjonalitet i Cristin for å legge til rette for rapportering på den nye indikatoren. Hovedarbeidet i 2018 har vært gjennomført i samarbeid med Oslo Universitetssykehus og har dreid seg om å forbedre datakvaliteten i data fra dagens saksportal for REK og legge til rette for en første prøverapportering som vil skje i 2019.

Samtidig er REK i ferd med å anskaffe ny saksportal, der Unit har bidratt i arbeidet med kravspesifisering. Målet er å sikre at den nye saksportalen fra starten er rigget for overføring av gode data til Cristin.

Som et siste trinn er det laget en kravspesifisering og en prototyp på en enkel visningsportal tilknyttet Cristin der helseforetakene kan følge med på egne helseforskningsprosjekter.

Bird – tjeneste for forskningsdata

Bird er en tjeneste som tilbyr forskeren å dokumentere, lagre, dele og publisere forskningsdata. Forskeren kan også opprette en datahåndteringsplan (DMP), knytte sine registreringer til prosjekter i Cristin og tildele datasett en *Digital Object Identifier* (DOI) fra datacite.org for å oppnå internasjonal synlighet av egen forskning.

I 2018 ble det prioritert å etablere en løsning for å opprette DMP og reetablere eksisterende løsning på ny infrastruktur. Integrasjon av Uninett Sigma2s easyDMP og ny infrastruktur ble sluttført i 2018.

Det var et mål å ha en stabil og sikker forvaltning av en felles systemløsning med tilhørende integrasjoner mot Uninett Sigma2 easyDMP, DataCite.org og Cristin. Bird skulle leveres med en tilgjengelighet på minst 99,95 % i åpningstiden (08:00 – 21:00 hverdager og 08:00 – 15:00 lørdag). Oppetiden for tjenesten var i 2018 på 99,99 %, med en nedetid på kun 32 min.

BIRD benyttes av BI og NIBIO mens øvrige interessenter er invitert som observatører i brukerdialogene. NTNU har valgt å bruke Vitenskapsmuseet som pilot for å avklare om tjenesten har ønsket funksjonalitet, med oppstart i første halvdel av 2019. Ytterligere 4 institusjoner er i dialog om mulig bruk av tjenesten.

Tjenesten er etablert i skyen hos Safespring, under en rammeavtale inngått gjennom UH-skyprogrammet. Det planlegges å flytte til Amazon Web Services (AWS) av økonomiske årsaker.

Vitenarkiv- Brage

Brage er tjenesteplattformen som kan ivareta de behovene norske universiteter, høyskoler, forsknings-institutter og andre institusjoner med statlig finansiering har til et åpent vitenarkiv. Brage er kjernen i samarbeidskonsortiet for vitenarkiv.

I 2018 var det et mål å ha stabil og sikker forvaltning av en felles systemløsning med tilhørende tjenester. Tiltak for å understøtte dette var:

- Levere den enkelte deltaker i Bragekonsortiet et vitenarkiv for effektiv tilgjengeliggjøring av forskningsartikler, studentarbeider og annet materiale produsert ved institusjonen for å sikre bevaring og åpen tilgang.
- Tilby relevante tjenester i tilknytning til vitenarkivet som kurs, drifts- og utviklingstjenester.

Ambisjonen for 2018 var å gjennomføre drifts- og utviklingsoppgaver som beskrevet i Bragekonsortiets leveranseplan for 2018, og sikre at vitenarkivene har en tilgjengelighet på minst 99,95 % i åpningstiden (08:00 – 21:00 hverdager og 08:00 – 15:00 lørdag). Tjenestens tilgjengelighet i 2018 var på 99,60 %. Hovedårsaken til avviket er en hendelse som oppsto 14. mai og som førte til at vitenarkivene ble utilgjengelige fra kl. 14:30 denne dagen og til kl. 10:45 dagen etter. I tillegg var registrering og andre funksjoner som krever pålogging stengt mellom kl. 13:15 og 14:00 den 15. mai. Årsaken til hendelsen var en feil i kjernefunksjonaliteten i systemprogramvaren DSpace. Rettingen som ble gjort er meldt inn slik den kan tas inn i nye versjoner av DSpace.

Ved utgangen av 2018 har Bragekonsortiet 63 deltakere. Vitenarkivene til institusjoner som har fusjonert har blitt slått sammen, brukerdokumentasjonen er oppdatert og utvidet og det er gjennomført to åpne kurs og ett internt kurs for nye arkivadministratorer.

Det er gjennomført ROS-analyse av tjenesten og det er utarbeidet databehandleravtale og personvernerklæring.

I 2018 ble det startet et arbeid med å endre driftsmodellen for tjenesten. Formålet er å sikre trygg og stabil drift, og å legge til rette for skalering og god ytelse. Med den nye driftsmodellen vil det enkelte vitenarkiv ha sin egen separate instans av systemprogramvaren DSpace på nye maskiner i skyen. Dette arbeidet vil bli ferdigstilt i 2019.

Digitale læringsressurser (DLR)

DLR tilbyr forelesere å dokumentere, lagre, dele og publisere digitale læringsressurser. Foreleser kan tildele læringsressurser en *Digital Object Identifier* (DOI) fra datacite.org for å oppnå internasjonal synlighet av egen undervisning.

DLR integrerer ulike produksjons- og forbrukerløsninger for digitale læringsressurser. For eksempel brukes ulike strømmeløsninger for video i sektoren, DLR er integrert med både Mediasite og 23Video. Tilsvarende brukes mange ulike læringsplattformer i sektoren, DLR er integrert med Blackboard Learn, It's Learning, Canvas og edX. Dette åpner for gjenbruk av ressurser på tvers av både produksjons- og forbruksløsning. DLR tilbyr også andre typer integrasjoner, for eksempel kan underviser publisere et dokument i Blackboard Learn, direkte fra Office 365. Om ressursen blir registrert med emnekode, kan tilgang til ressursen begrenses til aktive studenter i FS.

Tre institusjoner har inngått avtale om å bruke DLR så langt, NTNU, BI og OsloMet. Det er etablert brukerforum som bistår Unit med prioriteringer og grunnlag for videre utvikling av funksjonalitet. Ytterligere 6 institusjoner har vist interesse for løsningen, mens flere andre avventer den pågående utredningen av nasjonal løsning for et Learning Object Repository (LOR).

Det var i 2018 et mål om å levere en stabil og sikker forvaltning av en felles systemløsning med tilhørende integrasjoner med både produksjons- og forbruksløsning. Det var et konkret mål å levere tjenesten med en tilgjengelighet på minst 99,95 % i åpningstiden (08:00 – 21:00 hverdager og 08:00 – 15:00 lørdag). Tilgjengeligheten i 2018 var på 99,99 %, med en nedetid på 233 min. DLR-tjenesten er etablert i skyen hos Safespring, en av avtalepartene under UH-sky programmet. Det planlegges å flytte til Amazon AWS av økonomiske årsaker.

Bibliotekfaglige fellestjenester

Unit leverer fellesløsninger og tjenester som gjør bibliotekene til en fremtidsrettet og relevant bidragsyter til institusjonenes forsknings-, undervisnings- og læringsvirksomhet. Nedenfor presenteres hver av enkelttjenestene med en kort beskrivelse av aktiviteten i 2018.

Biblioteksystemet (Alma)

Biblioteksystemet (Alma) er tjenestepattformen som dekker de behovene BIBSYS-konsortiet har for å drifte fag- og forskningsbibliotek. Alma har som styringsparameter: *Stabil og sikker forvaltning av bibliotekfaglige systemløsninger med tilhørende tjenester.*

Resultatet for 2018 viser at tjenesten var innenfor de fastsatte SLA-kravene og hadde en målt oppetid på 99,95 % og en responstid hvor 98,2 % av alle transaksjoner ble utført på under tre sekunder. Det var en driftshendelse 1. oktober hvor Alma var nede i to perioder innenfor åpningstid. Leverandør av tjenesten synes å ha håndtert dette på en god måte, og det har ikke vært problemer i ettertid.

En hovedoppgave er å levere støttetjenester som gir konsortiet merverdi i form av brukerstøtte, konfigurasjonsstøtte, tilbyder av veiledninger, kurs og sentral kompetanse om Alma. For å nå dette målet ble det i 2018 etablert arbeidsgrupper som virker som et ekstra bindeledd mellom Unit og medlemmene i konsortiet. De har en viktig rolle i å utvikle og bidra til bedre brukertjenester. Det har også vært jobbet med å få ned svartiden på brukerhenvendelser. En annen viktig oppgave er å avklare nye/fremtidige behov for bibliotekrelaterte tjenester og følge dem opp med leverandøren (Ex Libris) og/eller tilby tjenestene selv.

Unit deltar i IGeLU (International Group of Ex Libris Users), en internasjonal brukergruppe bestående av organisasjoner som har inngått avtale om produkter fra ex Libris og Proquest. Unit er representert i ledelsen av organisasjonen. Unit deltar også i en arbeidsgruppe som skal bistå Ex Libris med å gjøre Alma smartere ved bruk av kunstig intelligens og maskinlæring. Deltakelsen i IGeLU gir mulighet til å stemme frem funksjonalitet og ettersom vi har inngått konsortiemedlemsskap og vi stemmer samlet for konsortiet får Unit og de norske institusjonene godt gjennomslag for våre høyest prioriterte saker.

Deltakelse i ulike komitéer har bidratt til at konsortiets interesser har blitt ivaretatt. Det har vært gjennomført kvartalsvise møter med ansvarlig leder for Ex Libris' brukerstøtte. Vi opplever å bli hørt når saker blir eskalert. Ex Libris besøkte Unit i Trondheim, hvor tema var organisatoriske endringer hos begge parter, og dialog om deres tjenester innen pensumlistesystem og forskningsdata. Under IGeLU-konferansen ble det gjennomført møte med Ex Libris om brukerstøtte, overordnede forhold rundt kontrakten og potensielle nye tjenester. Ex Libris oppleves som å prioritere disse møtene og stiller med relevante ressurser. Det har vært god dialog og tilfredsstillende leveranser til konsortiets medlemmer omkring bruker- og konfigurasjonsstøtte. Dialogen med Ex Libris vedrørende forbedret funksjonalitet i Alma for fjernlån er pågående og viser fremskritt i ønsket retning.

Det ble igangsatt et arbeid for å få på plass en tjenesteavtale for Nasjonalbiblioteket som skal gjelde fra 2019. Det er gjennomført fusjoner i systemet av bibliotek i tråd med strukturendringer i UH-sektoren. Sammenslåing av Høyskolen Diakonova og VID er fullført i 2018. Sammenslåing av Westerdals Oslo ACT med Høyskolen i Kristiania ble startet høsten 2018 og var ikke avsluttet ved årets utgang. Sykehuset Innlandet ble godkjent som nytt medlem i konsortiet og Unit har jobbet med å etablere en Alma-instans for dem og import av deres beholdning inn i Alma. Arbeidet var ikke avsluttet ved utgangen av 2018. Nasjonalmuseet for Kunst, Design og Arkitektur er også på vei inn som nytt medlem i konsortiet og arbeidet med å få de om bord startet mot slutten av året og fortsetter inn i 2019.

I 2018 er det levert på styringsparametere med å levere stabil og sikker forvaltning av bibliotekfaglige systemløsninger med tilhørende tjenester. Det er etablert ny databehandleravtale og personvernerklæring som støtter GDPR og implementering av tiltak iht. Fokus på GDPR vil fortsette i 2019. Vi har startet prosessen med å vurdere Alma opp mot andre biblioteksystem på markedet for å forberede eventuelt systemskifte ved kontraktens utløp. Første ledd i dette er at det i 2019 igangsettes et prosjekt knyttet til tjenestekartlegging.

Et fokus i 2018 har vært på å utvikle rutiner, systemer og funksjonalitet som gjør det mulig å gjennomføre importer. Det ble planlagt importer for fem institusjoner. De er ikke ferdigstilt i 2018 da arbeidet har vist seg å være mer komplisert enn antatt. Det har blitt utført færre utviklingsoppgaver/forbedringer enn planlagt under nasjonale tilpasninger. Dette gjelder spesielt utviklingen av ny løsning for brukerhåndtering, BUPS, som ikke ble startet opp i 2018, dels pga. at vi ventet på funksjonalitet og testmiljø i FS for å kunne starte implementeringen, og dels pga. ressursituasjonen som skyldes andre prioriterte aktiviteter utenfor Alma mot slutten av året.

Etter store utfordringer med teknisk løsning ved realisering av verksregister for Nasjonalbiblioteket (NB), valgte Unit i juni å gå bort fra eksisterende løsningen og gikk over til en ny skybasert plattform med alternativ teknisk løsning. NB ønsket ikke å videreføre arbeidet med videre utvikling av verksregisteret på denne plattformen. Unit valgte da å realisere en planlagt løsning for emneord basert på den nye sky-baserte plattformen.

Ny generell konsortieavtale som skal erstatte dagens gjeldende avtale er utarbeidet og tatt i bruk i andre konsortier. Avtalen ble presentert for rådgivende gruppe på møte 10. oktober. Rådgivende gruppe ønsket at videre behandling av avtalen utsettes til det foreligger en avklaring om organiseringen av tjenestene. Dette er planlagt avklart i løpet av 2019.

Felles søketjeneste

Søketjenesten (Oria) tilbyr søk i bibliotekenes samlede ressurser. Oria skal være en tilgjengelig søketjeneste med verdikende funksjonalitet utover det kommersielle basisproduktet, som gir raske og gode resultater ved sluttbrukeres søk etter vitenskapelige publikasjoner.

Søketjenesten Oria har følgende styringsparameter: *En tilgjengelig søketjeneste med verdikende funksjonalitet utover basisproduktet som gir raske og gode resultater ved søk for sluttbrukere som søker etter informasjon og kunnskap.*

Målsetningen er at felles søketjeneste skal levere relevante søk der 95 % av søkene målt over et kvartal, har en responstid på under 2,5 sekunder og tjenesten skal være tilgjengelig minimum 99,5 % av tiden målt over et kvartal, med unntak av planlagt nedetid. Resultatet for 2018 viser at tjenesten er innenfor de fastsatte kravene til oppetid (99,90 %) og responstid (99,95 %).

I løpet av 2018 ble standardoppsettet for nytt grensesnitt sluttført og ved årsskiftet har cirka halvparten av institusjonene i konsortiet tatt i bruk det nye grensesnittet. Det har blitt gjort mindre tilpasninger, utviklingsoppgaver og konfigurering av tjenesten for å tilpasse til norske forhold og behov i konsortiet, og som en del av overgangen til nytt grensesnitt. Dette er gjort i samarbeid med konsortiet gjennom tett dialog med den etablerte arbeidsgruppen for Oria.

Det er etablert en egen instans for Nasjonalbiblioteket knyttet til Felles autoritetsregister og det er arbeidet videre på en instans for Nasjonalbibliografien. Som en del av dette er det også arbeidet med å importere Norart som en lokal søkekilde.

Det er etablert en databehandleravtale og personvernerklæring for tjenesten.

Pensumlistetjeneste

Pensumlistetjenesten er basert på en kommersielt levert tjeneste fra Ex Libris (Leganto) og gir en enklere oversikt over hva som er pensum i et fag med enkel tilgang til tilgjengelige fulltekstartikler for studenten samtidig som det letter håndtering og registrering av pensum for faglærer. Tjenesten er kjernen i samarbeidskonsortiet for pensumlister. Målet er å levere en tilgjengelig tjeneste med verdikjøpende funksjonalitet utover basisproduktet som gir rask og god tilgang til pensumlitteratur for faglærer og studenter.

I løpet av 2018 har antall deltakere økt fra 9 til 16 institusjoner, hvorav 7 institusjoner har tatt i bruk tjenesten i større skala og 5 er under implementering/i gang med pilot. De resterende vil bli implementert i 2019.

Unit deltok i en arbeidsgruppe som leverte en anbefaling til UHR-Bibliotek og Kopinor om integrasjon mellom Bolk og pensumlistesystemer. Det ble etablert en ny versjon av FS-konverteren basert på erfaringer fra høsten 2017. I 2019 vil det bli jobbet med å overføre konverteren til de nye APIene fra FS som ble levert høsten 2018. Det skal også jobbes med løsning knyttet til behov for arkivering av pensumlister.

Det er etablert en databehandleravtale og personvernerklæring for tjenesten.

Forskningsdata

Som del av oppdraget med å lage handlingsplan for forskningstjenester for hele forskningssektoren, ble det høsten 2018 gjennomført et seminar med 60 deltagere der ulike løsninger for håndtering av forskningsdata ble diskutert. Seminaret markerte starten på en prosess for å komme frem til et sett tjenester som til sammen gir forskerne det de har behov for. Unit har også startet samarbeid med Forskningsrådet om oppdrag fra KD for å anbefale bærekraftige finansieringsmodeller for datainfrastrukturer. Arbeidet videreføres i 2019.

Som medlem av DataCite har Unit inngått avtale med 11 datasenter i Norge. Datasentrene får tilgang til DataCite sitt API og kan tildele Digital Object Identifier (DOI) på forskningsdata i sine respektive systemer. En DOI gir økt global synlighet, bidrar til økt gjenbruk og til korrekt sitering av forskningsdata. Det ble i regi av de 11 datasentrene opprettet 3146 DOIer gjennom Units medlemskap i Datacite.

3.3 Utdanningstjenester

Unit skal sørge for en helhetlig utvikling og forvaltning av fellestjenester mot utdanning. Dette innebærer å forvalte utdanningsområdet sin portefølje, produktstrategier, administrasjon og utviklingsløp for tjenestene MOOC, Canvas, DLR, FS, NVB, GAUS og RUST.

Unit har også forvaltningsansvar for det samordnede opptak til høyere utdanning, og ansvar for tilknyttede forvaltnings- og utredningsoppgaver deriblant kompetansevurdering av søkere med utenlandsk utdanningsbakgrunn.

I tråd med Units felles prosesser for kundeoppfølging og brukerstøtte skal brukermedvirkning sikres for de institusjonene som bruker Units tjenester og Unit skal være et bindeledd mellom institusjonene. Til ansvaret ligger også bestilling, forhandling og forvaltning av leverandøravtaler for tjenestene.

3.3.1 Bevilgningsfinansierte tiltak (kap. 281 post 51)

Samordna opptak (SO)

Opptaket til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler, ble i hovedsak gjennomført etter planen. På grunn av at opptaksforskriften ikke var klar før 31. januar, måtte åpning av søkingen utsettes fra 1. til 6. februar. Det har ikke vært nedetid eller driftsstans av betydning i opptaksperioden.

Nøkkeltall hovedopptaket 2017 - 2018:

	2017	2018	Endring
Søkere totalt	134 330	140 701	+ 6 371
Søkere behandlet i hovedopptak	131 874	138 303	+ 6 429
Søkere kvalifiserte for opptak til høyere utdanning	117 488	124 934	+ 7 446
Kvalifiserte søkere med elektroniske vitnemål i NVB	100 273	106 773	+ 6 500
Søkere med tilbud om studieplass ved hovedopptaket	94 101	98 277	+ 4 176
Søkere tilbudt plass på sitt førstevalg	55 598	56 453	+ 855
Kvalifiserte søkere uten tilbud per 18. juli	23 387	26 657	+ 3 270
Studieplasser meldt inn fra institusjonene	55 831	57 975	+ 2 144

Det kommer mange oppslag om samordna opptak i media. I opptaksperioden var det totalt 635 oppslag hvorav 33 NRK-oppslag. Figuren under viser antall fordelt på dagene rundt hovedopptaket.

Førstelinetjenesten til Samordna opptak svarer på spørsmål om søking, mens universitetene og høyskolene besvarer spørsmål om innhold i utdanningene og om saksbehandling av søknadene. SOs førstelinetjeneste besvarte 8 227 eposter og 14 820 telefoner i forbindelse med opptaket 2018.

Modernisering av SO-systemene – omskriving i nytt utviklingsverktøy

I prosjektet SO 3.0 ble store deler av opptakssystemene omskrevet. Det er nødvendig å fortsette arbeidet med omskriving av de resterende delene, som opptakskjøring, registrering av kompetanse- og rangeringsregelverk, diagnoser, endring av fødselsnummer, bestilling av midlertidige personnummer og vurderingstjenesten. Opptaksregelverket må vedlikeholdes i samsvar med endringer i forskrift om opptak til høyere utdanning. Unit må også se på muligheter til å kunne digitalt ta imot dokumenter med sensitive opplysninger. Arbeid har pågått i hele perioden og systemene var klargjort for årets opptak innen fristene. Det ble arbeidet med funksjonelle og tekniske forberedelser til NOM 2018, blant annet forbedring av saksbehandlingstildeling og fremvisning av resultater fra høyere utdanning. Oppgavene gjøres i sammenheng med utvikling av nytt opptakssystem for fagskoler. Arbeidet fortsetter i årene fremover.

Nasjonal Vitnemålsdatabase (NVB)

Nasjonal vitnemålsdatabase (NVB) er en database med vitnemål for fullført og bestått videregående opplæring i Norge. NVB inneholder elektroniske kopier av vitnemål for fullført og bestått 3-årig videregående opplæring i Reform94 og Kunnskapsløftet. For NVB er det utviklet et eget kontrollprogram som blant annet kontrollerer at vitnemål som blir sendt NVB, er ført i henhold til regelverket fastsatt av Utdanningsdirektoratet.

Kontrollprogrammet for NVB er et svært viktig verktøy i videregående opplæring og ved opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler. Det danner grunnlaget for automatisert saksbehandling av søkere til høyere utdanning. NVB vil også bli svært viktig komponent i fagskoleopptaket.

i 2018 ble det importert 66 254 vitnemål fra 374 offentlige vitnemålsutstedere (inkl. offentlige videregående skoler, fylkenes fagopplæringer, eksamenskontorer, privatistkontorer) og 60 private skoler. Det er en liten økning fra 65 318 vitnemål i 2017.

Opptak og saksbehandling

Unit ivaretar et nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk og norsk videregående opplæring. Med bakgrunn i *Forskrift om opptak til høgre utdanning* utformes og koordineres arbeidet med instruksjoner og veiledninger for vurdering av søkere til høyere utdanning. Veiledningen brukes ved alle læresteder som er med i det nasjonale samordnede opptaket.

Det gis råd og veiledning til søkere, læresteder, rådgivere i den videregående skolen, karriereveiledere og programrådgivere om kravene til generell studiekompetanse og spesielle opptakskrav. Videre behandles søknader om opptak til høyere utdanning fra søkere med både norsk og utenlandsk utdanningsbakgrunn. Dette omfatter blant annet følgende søkergrupper i opptaket: søkere med utenlandsk utdanningsbakgrunn, søkere som ber om særskilt vurdering, dispensasjonssøkere, søkere med Steinerskole.

I 2018 omfattet vurderingene 7084 søkere, en stor økning fra tidligere år. Med dagens ressurser er taket nådd. En ytterligere økning vil være krevende å håndtere.

År	Utenlandsk bakgrunn	Norsk, særskilt vurdering	Steinerskole
2018	4 796	1 640	648
2017	3 806	1 502	653
2016	3 626	1 442	636
2015	3 355	1 974	660

Det jobbes med en kontinuerlig forbedring av nettsidene for søkere. Videre utvikler Unit omregningstabeller for omregning av karakterer fra utenlandske videregående skoler til norsk karaktersystem, per dato 211 omregningstabeller fordelt på 100 land. Dette er til hjelp for søkere og lærestedene. Saksbehandlingsinformasjon og instruksjoner blir gjennomgått og forbedret. Disse ligger på wiki og er tilgjengelig for alle læresteder som er med i det samordnede opptaket, samt andre interessenter som BI og NOKUT.

Kontakt med lærestedene skjer gjennom de to nasjonale seminarne, oppstartseminar og oppsummeringsseminar. Videre har finnes to utvalg: Brukerstøtteutvalg norsk utdanning (BSU-N) og Brukerstøtteutvalg utland (BSU-U). Utvalgene avholder minst 4 møter per år. Unit har sekretariatsansvaret.

Nasjonal klagenemnd for opptak

Nasjonal klagenemnd jobber med klager på enkeltvedtak i grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler som organiseres av Samordna opptak (SO). Vedtakene til Nasjonal klagenemnd er endelige og kan ikke påklages. I 2018 behandlet klagenemnda 74 saker, 28 av disse omfattet særskilt vurdering.

Det er gitt opplæring og kurset rådgivertjenesten i videregående opplæring, voksenopplæring, læresteder på regionale seminarer, Statens lånekasse med flere. På grunn av ressursmangel har vi vært restriktive med å forplikte oss til denne type aktiviteter, og i 2019 vil vi ikke delta på lærestedenes regionale seminarer.

GAUS - overføre data til NOKUT

GAUS - Godkjenning av utenlandsk utdanning er en webapplikasjon som skal bidra til kvalitet og likebehandling ved vurdering av om utenlandsk utdanning skal godkjennes. Med GAUS kan saksbehandlere som jobber med godkjenning av utenlandsk utdanning få tilgang å lese andre institusjoners behandling og vedtak.

Det har lenge vært ønskelig å få data fra NOKUT overført til GAUS. I 2018 ble NOKUT klare for å overføre saker fra NOKUT til GAUS. Produksjonsetting kom på plass i desember. Arbeidet er nesten slutført, kun mindre tilpasninger gjenstår. Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet går etter planen.

RUST – vedlikehold og videreutvikling av tjenesten

Register for utestengte studenter (RUST) er et system som muliggjør effektiv og trygg formidling av vedtak om utestenging. Institusjoner under universitets- og høyskoleloven er pålagt å benytte RUST. Systemet ble satt i produksjon i UH-sektoren høsten 2014.

I 2018 ble det jobbet mye med å utarbeide og ferdigstille et forslag til endringer i registreringsbildet i FS, samt i kodene som benyttes ved registrering av sanksjoner. Alle endringene som ble foreslått for FS ble implementert i 2018, mens noen av endringene fremdeles gjenstår i RUST og i integrasjonene mellom FS og RUST. Endringene i FS innebærer blant annet at det blir enklere for institusjonene å registrere korrekt og det har blitt enklere for saksbehandlerne å følge opp egne saker.

Når det gjelder foreslåtte endringer i RUST og i integrasjonene, så gjenstår implementeringen av de nye studieklassifikasjonskodene, som må benyttes for å oppfylle distinksjonene i UH-loven ved registreringer av sanksjoner tilknyttet skikkethetsvurdering.

I 2019 vil det bli jobbet med å ferdigstille de planlagte endringene og å teste dem. Videre vil det bli jobbet med å sette opp ytterligere rapporter knyttet til statistikk.

Vitnemålsportalen

Med Vitnemålsportalen kan innbyggerne selv hente ut sine utdanningsresultater fra høyere utdanning i Norge og dele dem med ønskede mottakere. Mottaker får kvalitetssikret informasjon til bruk i ansettelsesprosesser og lignende.

Vitnemålsportalen gjør at institusjonene ikke lenger trenger å produsere karakterutskrifter, noe som sparer både arbeid og penger.

I 2018 ble det i all hovedsak utført generelt vedlikehold og drift av Vitnemålsportalen. Det ble jobbet med profilering, blant annet gjennom deltakelse på ulike konferanser, samt nominasjoner til viktige priser. Noe arbeid ble også brukt for å få BI og JobbNorge tilkoblet. Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet går etter planen.

Undervisningsnære tjenester

KD har bedt Unit i samarbeid med Diku og UH-institusjonene om å utrede nasjonale løsninger for tilgang til åpne læringsressurser på tvers av utdanningsinstitusjoner. Løsningen må også være rettet inn mot etter- og videreutdanning. Unit har etablert en arbeidsgruppe hvor Diku deltar og det er etablert en referansegruppe med bred deltakelse fra sektoren. Arbeidsgruppen vil også ha dialog med Utdanningsdirektoratet.

Arbeidet er godt i gang og det har vært arbeidet med å beskrive suksesskriterier for innføring (god delingskultur, god håndtering av opphavsrettslige spørsmål, godt støtteapparat m.m.). Videre er det definert kriterier som ulike løsninger kan vurderes opp mot. I utgangspunktet skal de to løsningene som allerede finnes i sektoren vurderes. Dermed vil ett eller flere alternativer bli vurdert.

3.3.2 Bevilgningsfinansierte tiltak (øvrige kapitler/poster)

Nasjonal vitnemålsdatabase (NVB) – omskriving i nytt utviklingsverktøy

I 2018 har det blitt arbeidet med reimport og fremhenting av tidligere avviste vitnemål, for å kunne kontrollere vitnemålene mot nye versjoner av kontrollmotoren. Det har blitt laget grensesnitt for å vise frem kontrollene og resultatene av dem. Arbeid med import av kodeverk fra Utdanningsdirektoratet er påbegynt. Det som gjenstår av moderniseringen er testing, brukergrensesnitt for skole- og fylkesbrukere, og integrasjoner mot andre systemer som for eksempel søkerportalen og Visma flyt skole.

Arbeid med NVB ble midlertidig stanset i juli 2018 fordi mange av utviklerne sa opp sine stillinger. Arbeidet ble gjenopptatt i januar 2019. Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet er forsinket. KD har bevilget 3,6 millioner kroner til dette prosjektet. Ikke alle midler er benyttet, og 1,4 millioner er overført til 2019 for å ferdigstille arbeidet.

Samordna fagskoleopptak

Prosjektet omfatter og skal lage:

- Søkerportal og informasjon til søkere gjennom nettsider og førstelinjetjeneste.
- Informasjon, samarbeid med, og koordinering av fagskolene.
- Teknisk oppbygging av regelverk tilpasset fagskolene i opptakssystemene og i nasjonal vitnemålsdatabase (NVB).
- Løsning for å saksbehandle søknader.
- Løsning for å kjøre opptak og informere søkerne om resultatet.
- Levere data om de nye studentene til fagskolene.
- Levere statistikk til Kunnskapsdepartementet, fagskoler, media og andre som har behov.

I 2018 ble det arbeidet med nettsted, meldingsapplikasjon, saksbehandlertildeling, applikasjon for å registrere og vedlikeholde kompetanse- og rangeringsregelverk og spesifisering av saksbehandlerklient. Det ble gjennomført tre møter i referansegruppen, samt arbeidet med et seminar for alle fagskoler som ble avholdt 28. og 29. januar 2019.

Av samme grunn som forsinkelse på modernisering av NVB er også fagskoleprosjektet forsinket. Det vil bli målrettet arbeid for å kunne levere fagskoleopptak som avtalt i 2020. Unit ble i 2018 tildelt 5 millioner kroner til dette prosjektet. På forvaltningssiden ble ikke alle midlene benyttet slik at i underkant av 1,1 millioner blir overført til 2019.

Fagskoleresultater i Vitnemålsportalen

Unit fikk i oppdrag å legge til rette for å inkludere fagskoleresultater i vitnemålsportalen. Arbeidet ble ikke påbegynt i 2018 da det må en lovendring til. Siste versjon av dataformatet som benyttes må implementeres, og selve applikasjonen må tilpasses. Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet er utsatt til 2020.

Forvaltning av opptaksforskriften

Forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften) blir revidert av Kunnskapsdepartementet (KD) årlig, og Unit bistår departementet aktivt med råd og vurderinger i denne prosessen. KD har satt 15. april som en årlig frist til å fremme forslag om endringer i opptaksforskriften. Når fristen går ut, oversender KD alle innkomne endringsforslag til Unit for vurdering, før de blir sendt ut på høring. Etter høringsfristen vurderer Unit innkomne høringsuttalelser og oversender dette til departementet. Målet er at oppdatert opptaksforskrift med tilhørende rundskriv, som skal gjelde i det påfølgende år, publiseres av departementet senest i desember.

Felles klagenemnd for universiteter og høyskoler

Unit har sekretariatsfunksjonen for Felles klagenemnd. Felles klagenemnd behandler klagesaker på vedtak fattet i medhold av lov om universiteter og høyskoler (uhl.) §§ 4-7 til 4-10. I tillegg har nemnda fra og med 1. juni 2015 hatt ansvaret for å behandle klager på avgjørelser fattet av universiteter eller høyskoler etter offentliglova, altså saker om innsyn.

Departementet har tidligere estimert mengde saker i Felles klagenemnd til cirka 70 saker i året. Det har vært en tilnærmet hunder prosent økning i totalt antall saker: Fra 68 og 77 saker i 2014 og 2015 til 141 og 137 saker i 2017 og i 2018.

Studentsakene

Sakene etter uhl. §§ 4-7 til 4-10 er i hovedsak saker hvor det er fattet vedtak om utestengelse på bakgrunn av eksamensfusks, merknad på politiattest og saker om uskikkethet. I løpet av 2018 fattet Felles klagenemnd vedtak i 107 saker etter universitets- og høyskoleloven. Dette er en økning på 35 prosent i antall saker sammenlignet med 2017, da nemnda fattet vedtak i 79 saker. Underinstansens vedtak ble stadfestet i 85 av sakene. I 15 saker endret nemnda utestengelsesperioden fastsatt av underinstansen, og i 7 saker ble vedtaket i sin helhet opphevet.

Innsynssakene

I 2018 behandlet Felles klagenemnd 32 saker som gjaldt klager på institusjonenes avgjørelser om innsyn. I sakene hvor det ble gitt medhold i klagen ble det gitt fullt innsyn i dokumentene. I enkelte saker fant nemnda at det ikke var grunnlag for å anvende den påberopte unntaksbestemmelsen i utgangspunkt, og ga derfor fullt innsyn. I sakene hvor nemnda ga delvis medhold ble det gitt innsyn i dokumentene etter at opplysningene som skulle unntas fra innsyn var fjernet. Flere av tilfellene gjaldt saker som inneholdt taushetsbelagte opplysninger. Nemnda kom da til at det kunne gis innsyn i dokumentene dersom man ikke identifiserte den personen opplysningene omhandlet. I de sakene hvor klagen ble avslått, kom nemnda enten til at opplysningene var taushetsbelagte og innsyn innebar en koblingsfare, eller at hensynene bak unntaksbestemmelsen gjorde seg gjeldende og at de veide mer enn hensynet til meroffentlighet. I to tilfeller sendte Felles klagenemnd saken tilbake til underinstansen for en ny vurdering.

Nasjonalt klageorgan for fagskoleutdanning

Sekretariatet mottok ingen saker i løpet av 2018, men har lagt vekt på å spre informasjon og etablere direkte dialog med fagskolesektoren utover den formelle informasjonsrunden som ble foretatt etter at nemnda ble etablert i 2017. Dette er blitt gjort i samråd med nemndas leder og nestleder. Sekretariatet har også lagt vekt på etablering av en god dialog med leder og nestleder.

Sekretariatsfunksjonen både for Felles klagenemnd for universitets- og høyskolesektoren og for Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning er lagt til Unit. Unit foreslår derfor at Kunnskapsdepartementet tildeler midler til Felles klagenemnd og til Nasjonal klagenemnd for fagskoleutdanning samlet, slik at kapasitet i de to sekretariatene kan utnyttes på en bedre måte.

3.3.3 Brukerfinansierte tjenester

Felles studentsystem (FS)

I 2018 ble det jobbet mye med endringer knyttet til nye krav i forbindelse med innføringen av GDPR. Det ble skrevet personvernerklæringer for alle brukergrupper i alle FS-applikasjoner, samt implementert funksjonalitet i FS og applikasjonene slik at riktig personvernerklæring vises frem (knyttet til institusjon og personens språkvalg).

FS ble gjennom hele året videreutviklet som normalt etter behov knyttet til endringer i sektoren, endrede lover, endringer i våre applikasjoner og i integrasjoner mellom FS og andre systemer. For å nevne noe ble det gjort en del endringer knyttet til vurdering, etter- og videreutdanning og sanksjoner. Det ble også gjort endringer knyttet til DBH-rapportering og Lånekasse-rapportering.

EVUWeb - nyskriving i nytt utviklingsverktøy

Etter- og videreutdanning er et område der prosessene og organiseringen er nokså ulik på tvers av institusjonene. Dagens Etter- og videreutdanningsweb (EVUweb) ble utviklet midt på 2000-tallet, og har kun hatt én teknologioppgradering siden den tid. Det er behov for å modernisere både grensesnittet og funksjonaliteten for applikasjonen. En helt ny versjon av applikasjonen skal derfor utvikles. Kravspesifikasjon for ny løsning ble utarbeidet i 2015. Utviklingen startet opp i november 2017 og er planlagt ferdigstilt primo 2020.

I løpet av 2018 har det vært jobbet med følgende:

- Innlogging for søker og deltaker med ID-porten og Feide
- Påmelding til kurs
- Oppdatere personprofil
- Gjenbruk av personinfo fra FS-basen og fra innlogging, fremvisning og innhenting av GSK-vedtak
- Dokumentopplasting
- Forenklet spørreskjema-løsning
- Planinfo (viktig informasjon som skal bekreftes) - første versjon
- Oversikt over status for søknader
- Svare på tilbud
- Saksbehandler kan logge på som en gitt deltaker (med redigeringsrettigheter)
- Varsler til søker

Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet *går etter planen*. 1. februar 2019 ble første versjon produksjonssatt. Videre i 2019 vil det bli arbeidet med å ferdigstille applikasjonen.

Emneplanlegging på Nett (EpN) - funksjonalitet for vurdering

Ny versjon av Emneplanlegging på nett (EpN) ble satt i produksjon i 2013. Denne mangler funksjonalitet for å registrere strukturell informasjon om vurdering og undervisning. Arbeidet med dette ble satt på vent da arbeid med ny Studentweb ble påbegynt. Funksjonaliteten er nødvendig for å kunne ta gammel EpN ut av produksjon (benyttes i dag av NTNU). Ny funksjonalitet vil gi mindre dobbeltregistrering, og en vil kunne fase ut gammel teknologi med en slik oppgradering. Gjennom et utvidet EpN vil en kunne få bedre oversikt over planleggingen av nye studieprogram og endringer i eksisterende. Det vil gi institusjonene bedre oversikt og et digitalt verktøy for å gjennomføre prosessen for studieprogram.

I 2018 har det blitt arbeidet med funksjonalitet knyttet til studieprogram og til vurderingsfunksjonalitet. Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet går som planlagt. I 2019 vil det bli arbeidet med å ferdigstille funksjonalitet for vurdering.

Integrasjoner mellom FS og andre systemer/tjenester

Data som er registrert i FS benyttes i en rekke applikasjoner og tjenester. Det er derfor stor etterspørsel etter integrasjoner mellom FS og andre relevante systemer, både interne og eksterne.

Det har i 2018 blitt arbeidet med følgende integrasjoner mellom FS og andre systemer:

- Produksjonssatt nytt FS-API
- Produksjonssatt løsning for utsending av endringsmeldinger til bruk i hendelsesdrevet integrasjon
- Produksjonssatt deltjeneste til støtte for overføring av studentoppgaver til Brage
- Videreutvikling av integrasjon mot systemer for digital eksamen
- Videreutvikling av integrasjon for studieinformasjon
- Klage- og begrunnelsessaker til Public 360
- Videreutvikling av EWP
- Videreutvikling av Crud, Studrapp og Semreg - tjenestene.
- Ferdigstilt inkrementelt fil-uttrekk til Canvas

Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet går etter planen.

Digital eksamen - tilrettelegging for begrunnelse og klage i Studentweb

For å gjøre hele eksamensprosessen digital har det i 2018 blitt utviklet funksjonalitet for at studenter skal kunne be om begrunnelse og sende klage på sensur direkte i Studentweb. Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet er gjennomført etter planen.

Ny betalingsmodul i FS tilpasset elektronisk handelsfaktura (EHF)

Det er behov både for teknologisk oppgradering og gjennomgang av en del prinsipper for hvordan betalingsmodulen i FS skal fungere. I påvente av at ny undervisningsmodul blir ferdig har dette arbeidet ikke startet opp. Det som til nå er gjort er å lage et generelt datauttrekk for EHF som er tatt i bruk av NTNU, men denne forutsetter noe jobb lokalt. Å få opp en fullstendig generell datautveksling er det mer jobb med. Nå synes det som om Difi kommer med en løsning som vil forenkle denne oppkoblingen. I dagens løsning må en koble seg opp til leverandørsystemene til den enkelte institusjon, mens den nye løsningen Difi legger til rette for synes å løse opp i dette slik at vi kan sende data til et punkt. Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet utsettes på ubestemt tid.

Doktorgradsopptak i Søknadsweb – utvikling

Opptak til doktorgrad er en egen funksjonalitet i FS, som ikke understøttes av web-løsninger for søkere. Den baserer seg på manuell registrering av søkere. Det meste av funksjonalitet som trengs for doktorgradsopptak eksisterer allerede i opptaksmodulene i FS, sammen med Søknadsweb. Det er behov for noen få utvidelser, og noen rutineendringer på institusjonene for å ta i bruk opptaksmodulen også for doktorgradsopptak. Doktorgradsgruppen har arbeidet med å se på løsninger for doktorgradsopptak i Søknadsweb. Gruppen har arbeidet videre med dette i 2018. Status ved utgangen av 2018 er at arbeidet ikke er påbegynt.

Fagpersonweb

Funksjonalitet for å kunne registrere sensur i Fagpersonweb var på plass i 2017 og i 2018 var det ikke planlagt noen endringer. I 2018 ble aktivitetsnivået holdt på et minimum. Kun feil og mindre endringer ble rettet.

Studentbevis-appen

Det ble besluttet ikke å tilby bruk av app-en til videregående skoler og fagskoler. Det ble derfor ikke gjennomført endringer i appen i 2018.

Nomination – nytt brukergrensesnitt

Applikasjonen Nomination benyttes av internasjonale koordinatorene av utvekslingsavtaler som nominerer søkere til norske utdanninger. I 2018 ble det kun gjort mindre rettinger.

Flyt - produksjonssetting

Flere av prosessene som administreres gjennom FS er nærmest fulldigitalisert. Dette gjelder for eksempel opptak. For noen av prosessene mangler det funksjonalitet for en enklere kommunikasjon mellom saksbehandler og studenter og mellom saksbehandler og fagpersoner, før konklusjoner i en sak er på plass. For slik funksjonalitet er det beskrevet et enkelt, selvstendig saksflytverktøy som kan fungere på tvers av modulene i FS. Med dette vil eksempelvis godkjenningsprosessen kunne fulldigitaliseres, fra studenten søker i Studentweb, til for eksempel ekstern utdanning er innpasset i utdanningsplan. I 2018 ble det arbeidet med forbedringer basert på tilbakemelding fra brukerne som har hatt systemet til testing. Produksjonssetting er planlagt til mars 2019.

Internasjonalt samarbeid

Unit har i 2018 deltatt i to Erasmus+ KA3 – prosjekter; Erasmus Without Paper 2.0 (EWP) og DigiRec. Unit er også partner i, og regional koordinator for EU-prosjektet OpenAIRE Advance. Unit deltar i 2018/2019 i to Connecting Europe Facility (CEF) - prosjekter for implementasjon av Europeisk elektronisk identitet (eID). Det første prosjektet er sammen med Difi, Skattedirektoratet og Brønnøysundregistrene, med mål om å innføre eID i Norge. Units rolle er å innføre bruk av eID i Søknadsweb (lokale opptak), Studentweb og SO-søkerportal (nasjonalt opptak). Det andre prosjektet – ESMO – har som mål å utveksle informasjon om studier for en student som benytter eID for autorisasjon. Begge prosjektene ferdigstilles sommeren 2019.

DigiRec

DigiRec er et prosjekt for å definere beste praksis for digitalisering av godkjenningsprosessen, og skal levere en rapport på dette i 2019. Unit deltar i styringsgruppen for prosjektet.

Erasmus Without Paper (EWP)

EWP er flaggskipet innenfor Erasmus for digitalisering av mobilitetsprosessen. Her har Unit ledet arbeidet med datamodellering og standardisering av protokoller for datautveksling. Mye av dette er basert på modellene som er i bruk i FS for utveksling og resultater. EWP som nettverk ble satt i produksjon i desember 2018, og Norge var da koblet opp til nettverket med noen tjenester fra fire universiteter. I 2019 vil arbeidet med oppkobling til nettverket fra FS fortsette for å få kunne betjene alle funksjoner som er i nettverket. For å få full nytte av nettverket i arbeidsprosessene er det behov for et større prosjekt etter 2019.

EMREX

EMREX var et Erasmus+ KA3-prosjekt i perioden 2015-2017, som utviklet et nettverk for resultatutveksling. EMREX ble i 2018 satt i ordinær produksjon, i form av et konsortiesamarbeid. To nye land er koblet til nettverket, Nederland og Kroatia. Det har vært tett samarbeid med Kina, Australia og Tyskland for videre utvidelse av nettverket. Unit har ansvaret for oppfølging av arbeidet med tekniske standarder og formater. Samme format benyttes i EWP, og testes ut i flere blokkjedebaserte vitnemålsløsninger. I 2019 fortsetter arbeidet med utvidelse av nettverket. Det søkes også om midler for utvidelse av funksjonalitet for godkjenning der bl. a. Nokut er inkludert.

European Blockchain Partnership

Avtale om deltakelse i European Blockchain Partnership ble signert i april 2018, sammen med 27 EU-land, og fra høsten 2018 har Unit vært norsk koordinator for dette samarbeidet. Målet er å få på plass en offentlig europeisk infrastruktur for blokkjede. Dette første året har inneholdt oppstartsaktiviteter med planlegging og opprettelse av delprosjekter. Fra 2019 vil fem arbeidsgrupper settes i drift, og Norge vil delta i fire av disse. For Unit gjelder dette deltakelse i arbeidsgrupper for policy governance og digitale kvalifikasjoner. Tre prosjekter vil gjennomføres i 2019, og Unit vil delta i aktiviteten som omhandler blokkjede for vitnemål. Aktiviteten for Unit i dette samarbeidet rapporteres til Kommunal og moderniseringsdepartementet (KMD).

OpenAIRE Advance

OpenAIRE Advance er et prosjekt under Horixon2020-EINFRA programmet. OpenAIRE Advance er en fortsettelse av prosjektene DRIVER, OpenAIRE, OpenAIRE Plus og OpenAIRE2020. OpenAIRE har bygd opp tjenester for å høste vitenarkiver, og har utviklet verktøy for rapporter, analyser og overvåking av forskningsresultater. OpenAIRE er også pådriver for kartlegging og samordning av policyer for åpen forskning i Europa. I 2018 startet prosessen med å etablere OpenAIRE som en egen juridisk enhet, og Unit var en av de fire institusjonene som la grunnlaget for en slik etablering.

Undervisningsnære tjenester

Unit bidrar til å sette norsk UH-sektor bedre i stand til å løse sine utfordringer knyttet til digitalisering av utdanning og til å følge opp digitaliseringsstrategien. Nye undervisnings- og vurderingsmetoder tas i bruk, mange institusjoner har flere campus og flere studenter studerer off-campus i fleksible studieløp. Dette setter større krav til digitalisering, deling og samhandling.

Unit er i kontinuerlig dialog med fagmiljøene i universitets- og høgskolesektoren, og nettverksbyggingen videreutvikles gjennom arbeidsgrupper, samlinger, etc. i tjenestene. Det har i 2018 vært stor utvikling i bruk av online møteplasser innenfor tjenestene. Prioriteringsrådet for undervisningsnære systemer bidrar med beslutningsstøtte i forbindelse med drift og utvikling av tjenestene. Rådet har deltakere fra ulike institusjoner i UH-sektoren og har møter 4 - 5 ganger i året.

Unit koordinerer og leverer 8 tjenester innenfor området undervisningsnære systemer:

- Digital eksamen
- Læringsplattformer (LMS)
- Plagiatkontroll
- Time-/romplanlegging
- Forelesningsopptak (3 ulike tjenester)
- Rammeavtale for innkjøp av AV-utstyr

Disse er fullfinansiert av virksomhetene, og gir store besparelser i form av felles ressurs- og kompetanseutnyttelse. Nesten alle tjenester er skybaserte tjenester levert av eksterne leverandører. Det har i 2018 vært lagt vekt på utvikling av integrasjoner som bidrar til effektiv bruk og høyere kvalitet i undervisnings- og vurderingsprosesser. De undervisningsnære tjenestene har i 2018 også hatt fokus på å gjennomføre ROS-analyser og formalisere databehandleravtaler i tråd med GDPR.

Det har vært omsatt for cirka 200 millioner kroner under rammeavtalen for AV-utstyr i 2018. Avtalen ble fornyet i 2017 og er gjeldende til høsten 2019. Uninett inngikk i 2016 rammeavtaler for timeplanssystem, plagiatkontroll, digital eksamen og

læringsplattform/LMS. Disse rammeavtalene forvaltes nå av Unit, og utruker sektoren med et sett med moderne verktøy som gjennom åpne standarder knyttes sammen med eksisterende tjenester til et digitalt læringsmiljø for fremtiden.

Bruken av de største tjenestene øker:

- Veksten i bruk av videoløsninger for opptak av forelesninger er stor. Nye løsninger vurderes og den tekniske infrastrukturen som realiserer tjenestene utvides jevnlig for å levere den kvaliteten som forventes. Integrasjoner mellom systemer gjør det enklere å bruke løsninger effektivt. Vi ser en betydelig økning i videoproduksjon fra 2017 til 2018. En stor del av økningen skyldes integrasjoner mellom videoløsning og Canvas.
- Alle rettighetshavere for rammeavtalen om LMS har gjort avrop. I tillegg har privateide institusjoner brukt tilsvarende avtaleverk. Fire nye institusjoner tok i bruk Canvas i 2018 og tjenesten har nå 24 deltakere. Det har vært stor interesse for samarbeid om integrasjoner, bruk av Canvas i undervisningen og anskaffelse av tilleggsfunksjonalitet i 2018. Samarbeidet om bruk og utvikling av Canvas danner gode muligheter til å samarbeide om flere områder innenfor det digitale læringsmiljøet. Det er et stort antall institusjoner som deltar i tjenesten og læringsplattformens modulære oppbygning gjør at man finner mange muligheter for samarbeid om integrasjoner og felles anskaffelse av tilleggsmoduler.
- 21 institusjoner deltar i tjenesten Digital eksamen, fordelt med 10 på løsningen fra Inspira og 11 på Wiseflow. I 2018 har det vært fokus på utvikling av integrasjoner og tilleggsfunksjonalitet i de to plattformene. Digitalisering av eksamen er fortsatt et område som krever mye utvikling. Både vurderingsformer, eksamensplattformene og integrasjoner må utvikles betydelig i årene som kommer dersom man skal digitalisere en større andel av dagens eksamener.

MOOC-tjenester

Unit har levert tjenester som gjør det enkelt å levere åpne, nettbaserte kurs. Tjenestene er i bruk av en del institusjoner, deriblant NTNU, UiO, OsloMet, UiT, UiB, UiA og Utdanningsdirektoratet. I tillegg er det etablert et nettsted, mooc.no der de enkelte institusjonene kan markedsføre sine åpne nettkurs.

3.4 Administrative tjenester og strategisk innkjøp

3.4.1 Brukerfinansierte tjenester

Strategisk innkjøp og kontraktsforvaltning

Unit koordinerer og forvalter en portefølje av innkjøpsavtaler som dekker det aller meste av behov innenfor IKT-området. Ved utgangen av 2018 forvaltes 31 rammeavtaler innenfor 13 hovedområder. Omsetningen gjennom avtalene er på rundt 650 millioner kroner årlig, og bidrar til store besparelser for virksomhetene i sektoren gjennom ressursbesparelser i anskaffelsesprosessen og gode priser og betingelser grunnet store innkjøpsvolum. Nyanskaffelser innenfor området gjennomføres av arbeidsgrupper bestående av Units innkjøpsgruppe og fagpersoner fra Unit, Uninett og universitets- og høyskolesektoren, i stor grad fra de største universitetene.

Økonomi- og administrative tjenester

Unit skal bidra til at institusjonene når sektormålene gjennom å følge opp og koordinere digitaliseringsarbeidet og gjennom tjenesteleveranser til institusjonene. Anskaffelse og forvaltning av administrative systemer som benyttes i universitets- og høyskolesektoren er et viktig tjenesteområde for Unit. De siste årenes fusjoner har forenklet kundesammensetningen for tjenesteområdet. Det er nå færre og større virksomheter som benytter den porteføljen som er forvaltet av Unit.

Konkrete tiltak som er igangsatt og gjennomført i løpet av 2018 eller pågående:

- Forbedret informasjonsforvaltning og arbeidsflyt gjennom integrasjoner mellom Public 360 og andre systemer. Flere integrasjoner er satt i drift.
- Kontraktsfornyelse/nyanskaffelse og utrulling innenfor bestilling og fakturering. Anskaffelsen er forberedt i 2018, og anbud på nytt bestillings- og fakturasystem blir åpnet tidlig i 2019.
- Kontraktsfornyelse/nyanskaffelse innenfor rekruttering. Anskaffelsen er startet i 2018, og anbud på nytt rekrutteringssystem blir åpnet i 2019.
- Fornyelse, anskaffelse eller omlegging av system for dokumentasjonsforvaltning. Overgang til skyløsning med nytt utviklings- og driftsregime er vedtatt og startet i 2018, og omlegging til ny løsning er fastsatt til første kvartal 2019.

I tråd med Kunnskapsdepartementets digitaliseringsstrategi, og i dialog med Digitaliseringsstyret, er det etablert et strategisk samarbeid mellom virksomhetene som benytter Unit-porteføljen, og de fire bredde-universitetene (BOTT). Den administrative tjenesteporteføljen skal konsolideres til felles løsninger for hele sektoren. Økonomi og lønn skal leveres av DFØ og BOTT er sentrale i utviklingen av løsningen. Øvrige virksomheter skal fases inn på samme plattform, og det skal etableres en forvaltning for tjenesteområdet som omfatter hele sektoren. Det har i 2018 vært arbeidet med forankring i hele sektoren av den felles løsningen. Det er også igangsatt samarbeid på andre administrative områder som sak/arkiv og HR.

Tjenestene er finansiert av virksomhetene selv. Bevilgningsmidler på 3 millioner som ble stilt til rådighet av KD til forbedring av administrative tjenester, er delvis benyttet i 2018 til Units arbeid med strategisk samarbeid innenfor tjenesteområdet, og delvis overført til 2019 for arbeid med handlingsplanen som skal realisere digitaliseringsstrategien for tjenesteområdet. Resterende midler skal brukes til iverksetting av sentrale deler av handlingsplanen.

En viktig del av Units arbeid med tjenesteområdet i 2018 har vært lukking av avvik som Riksrevisjonen har funnet under revisjon. Dette har resultert i en klarere struktur på forvaltningen, og høyere grad av dokumentert risikostyring. Etablering av GDPR-kompatible databehandleravtaler har vært en del av arbeidet.

Dataanalyse og beslutningsstøtte

Unit har over de siste 10 år utviklet, driftet og vedlikeholdt et datavarehus med fokus på økonomidata for UiO og UiB. Et sentralt tema i 2018 var å avklare hvorvidt datavarehuset takler overgangen ved skifte av økonomisystem fra Oracle til UBW via DFØ. I desember ble det konkludert med at det var mest hensiktsmessig å utvikle datavarehuset på nytt ved skifte av økonomisystem.

Det er stor interesse og behov for datavarehus i UH-sektoren med kobling av data fra forskning, utdanning og administrasjon. I 2018 ble det på strategisk nivå planlagt et felles initiativ for beslutningsstøtte med denne typen data for sektoren. Arbeidet vil påbegynnes i 2019.

Ekspertgruppen for datavarehus for studiedata, STAR, har over flere år jobbet med spesifisering og utvikling av felles rapporter på utdanningsområdet. Den eksisterende rapporten over frafall i høyere utdanning ble i 2018 supplert med data fra NOKUTs studiebarometer for å gi et bedre analysegrunnlag rundt frafallsproblematikk. I 2018 ble det utviklet fellesrapporter for studieprogramledere og resultater på emne. Det ble arbeidet med å utvikle rapporter over sanksjoner fra RUST og bruksdata fra Vitnemålportalen. Disse rapportene benyttes foreløpig kun av Unit.

3.5 Etablere Unit som en enhetlig organisasjon

3.5.1 Bevilgningsfinansierte tiltak (øvrige kapitler/poster)

Kunnskapsdepartementets tjenesteorgan, senere *Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenster i høyere utdanning og forskning*, ble formelt etablert den 1. januar 2018 som et resultat av at de tre virksomhetene BIBSYS, CERES og deler av Uninett AS ble slått sammen. Det første året har Unit i hovedsak videreført organiseringen fra de opprinnelige virksomhetene, med tre avdelinger for hhv BIBSYS, CERES og Uninett. Disse tre virksomhetene hadde i varierende grad egne administrative ressurser i egen organisasjon, delvis benyttet de tjenester fra hhv Uninett, NTNU og UiO.

Den nye organisasjonen startet med et omstillingsseminar for samtlige ansatte medio januar, der mye tid ble brukt på å bli kjent med hverandre og virksomheten i sin fulle bredde. Seminaret ble også brukt til å starte prosesser med felles bedriftskultur, verdier og målsetninger. Tilbakemeldingen fra de ansatte var at dette var en svært god start for det daværende tjenesteorganet.

Med virkning fra 1. mai 2018 ble det etablert en avdeling for virksomhetsstøtte, der en samlet de administrative ressursene. Avdelingen er organisert med HR og arkiv, Økonomi og administrasjon, Kommunikasjon og Intern-IKT. Bemanningen i avdeling for virksomhetsstøtte er på nivå med den bemanningen som totalt ble benyttet for tilsvarende virksomhet før sammenslåingen, inkludert de ressursene som ble benyttet fra hhv NTNU og UiO.

Som ny virksomhet var det viktig å etablere felles løsninger for IKT og digitale samhandlingsflater. Arbeidet ble startet i 2018 og videreføres inn i 2019. Prosjekt for en felles arkivløsning ble startet i 2018 og sluttføres i første kvartal 2019. En vesentlig faktor for å lykkes med ny organisering, på tvers av to geografiske lokasjoner er god kommunikasjon internt. Det ble fra januar etablert et samarbeid om kommunikasjon på tvers i Unit gjennom utvidet kommunikasjonsgruppe med representanter fra alle avdelinger. Koordinering av intern og ekstern kommunikasjon på operativt nivå er ivaretatt gjennom denne gruppen, mens strategiske og taktiske spørsmål er drøftet i Units ledermøte. I løpet av 2018 er det etablert blant annet grafisk profil med tilhørende maler, nytt nettsted med tilhørende publiseringsløsning, og kanaler for intern kommunikasjon.

Med virkning fra 1. august 2018 ble det etablert en avdeling for strategi og styring som har ansvaret for de nye områdene Unit har ansvaret for ut over hva de opprinnelige virksomhetene hadde innen sitt ansvarsområde. Kort sagt er dette «Direktoratollen».

Gjennom sommer og høst 2018 ble det gjennomført et organisasjonsutviklingsprosjekt med en målsetning om å samordne virksomheten fra de tre opprinnelige organisasjonene for derved å legge et grunnlag for en mer enhetlig organisasjon som kan realisere synergier på tvers av oppgavene og rollene til BIBSYS, CERES og Uninett. I tillegg til å finne en optimal organisering av Unit, var målet også å utvikle samfunnsoppdrag, visjon og verdier for Unit. Prosjektet munnet ut i visjon, samfunnsoppdrag, og verdier, samt en ny og helhetlig organisasjonsstruktur som ble forhandlet og vedtatt i november og lansert på ansattsamling 6. og 7. desember.

4 Styring og kontroll

4.1 Internkontroll

Unit bygger sin internkontroll på og arbeider kontinuerlig med følgende fem komponenter:

- Kontrollmiljø
- Risikovurderinger
- Kontrollaktiviteter
- Informasjon og kommunikasjon
- Oppfølging

Disse komponentene skal understøtte Units mål om en målrettet og hensiktsmessig drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler.

Det systematiske arbeidet med internkontrollen består av seks steg som er organisert som en årssyklus; Planlegging – risikovurdering- utforming- implementering- oppfølging og rapportering. Disse stegene gjennomføres som en del av det strukturerte arbeidet med internkontrollen på virksomhetsnivå, samt på lavere nivåer for å sikre kontinuerlig forbedring og tilpasning av internkontrollsystemet.

Arbeidet med å etablere et hierarki (policer og prosedyrer) av styrende dokumenter pågår. Unit skal ha en risikobasert tilnærming til hvilke områder, prosesser og aktiviteter det skal eksistere policer og prosedyrer for. Dokumentasjonen skal være strukturert, tydelig og tilgjengelig slik at ansatte kan benytte den aktivt for å sikre kvalitet i gjennomføringen, dokumentasjon og etterprøvbarehet.

Gjennom 2018 er det gjort en betydelig innsats for å etablere en felles styringsmodell for Unit. Utgangspunktet fra de opprinnelige virksomhetene var svært forskjellig og i varierende grad integrert i vertsorganisasjonens styrings- og kontrollsystem. Det er gjennomført en overordnet risikovurdering for virksomheten. I fortsettelsen av denne er det startet et arbeid med å etablere system for internkontroll etter DFØ sin mal og Difi sin mal for informasjonssikkerhet.

Som en ny virksomhet er det betydelige mengder rutiner som må etableres i egen regi. Som del av hhv NTNU og UiO har BIBSYS og CERES vært underlagt disse organisasjonenes kontroll og rapporteringsrutiner på de fleste områdene. Unit har etter etableringen utført et omfattende arbeid, der DFØ sine etablerte rutiner er tatt i bruk for økonomi og personalområdet. Videre er det utviklet og iverksatt planverk for sikkerhet og beredskap. Arbeidet med dokumentasjon av internkontrollen er påbegynt og forventes ferdigstilt medio 2019.

4.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

4.2.1 ROS-analyse og dokumenterte tiltak

Arbeidet med Risiko- og Sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) ble startet i siste halvår 2018 og ble jobbet med gjennom flere økter. Arbeidet ble ferdigstilt i januar 2019. Tiltak er beskrevet og jobbes med fremover i løpet av 2019, noe som danner et godt grunnlag for videreutvikling av Units internkontroll.

4.2.2 Kriseøvelse og dokumenterte tiltak

Kriseøvelse ble gjennomført i desember 2018 og evaluert i etterkant. Evalueringen munnet ut i forslag til forbedringer av Units beredskapsplanverk, som har blitt iverksatt tidlig i 2019. Det er i løpet av 2019 planlagt en mindre funksjonsøvelse (vår) og en større kriseøvelse (høst) med etterfølgende evalueringer.

4.2.3 Units ledelsessystem for informasjonssikkerhet

Units ledelsessystem for informasjonssikkerhet ble vedtatt 20.12.2018. Det er i henhold til *ISO/IEC 27001:2017 Informasjonsteknologi - Sikringsteknikker - Ledelsessystemer for informasjonssikkerhet – Krav* og *ISO/IEC 29002: 2017 Informasjonsteknologi - Sikringsteknikker - Tiltak for informasjonssikring*. Det baseres delvis på Difis veiledningsmaterieell *Internkontroll i praksis – informasjonssikkerhet*.¹ Det dekker også Units krav til personvern. Ledelsessystemet er en del av Units internkontroll og forvaltes av seksjon for jus og informasjonssikkerhet under avdeling for Strategi og styring.

Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet ved Unit ivaretar kravene som lovverket og databehandleravtaler stiller til arbeidet med informasjonssikkerhet. Ledelsessystemet består av en styrende, en gjennomførende og en kontrollerende del. Styrende del er overordnet og retningsgivende for arbeidet med informasjonssikkerhet i Unit. Den skal revideres av øverste ledelse ved behov, minimum årlig, basert på ledelsens gjennomgang av informasjonssikkerheten. Gjennomførende og kontrollerende del består av rutiner og arbeidsdokumenter som ligger til grunn for operativ informasjonssikkerhet.

Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet gjelder alle ansatte, innleid personell og gjester hos Unit. Ledelsessystemet gjelder også i de tilfeller der eksterne er gitt oppgaver eller tilganger til informasjon eller systemer som ikke er åpent tilgjengelig. Ledelsessystemet for informasjonssikkerhet hos Unit omfatter alle informasjonsverdier, kunnskap, IKT-systemer, manuelle registre, teknisk og fysisk infrastruktur som eies, leies eller forvaltes av Unit. Ledelsessystemet omfatter alle lokasjoner hvor Unit har virksomhet og/eller utstyr, samt på reise.

Implementeringen av ledelsessystemet pågår gjennom hele 2019. Følgende aktiviteter er planlagt:

- Beskrive og implementere arbeidsprosesser som er en del av ledelsessystemet (Verdivurderinger og klassifisering av informasjon, virksomhetskvalitetsvurderinger, risikovurderinger og oppfølging av tiltak, behandling av informasjonsverdier og personopplysninger, kompetanse og kulturutvikling, overvåking og digital hendelsehåndtering, beredskap og krisehåndtering, ledelsens styring og oppfølging samt måling, evaluering og revisjon)
- Møter med ledergruppene og sentrale fagledere i alle avdelinger for å identifisere hvilke andre arbeidsprosesser som blir berørt av ledelsessystemet. Det vil deretter utarbeides nødvendige prosessbeskrivelser og prosedyrer.
- Ferdigstille referanser for sikringsmål og sikringstiltak (Statement of Applicability - SOA)
- Kommunisere innhold i (og videreutvikle) roller med alle som har en rolle som er beskrevet i ledelsessystemet
- Kommunisere sikkerhetsmål og -strategi, akseptabel risiko, arbeidsprosesser, prosedyrer og andre krav til sikkerhet til hele organisasjonen

Ledelsens gjennomgang for 2018 ble gjennomført med fokus på gjenstående aktiviteter knyttet til implementering av ledelsessystemet i virksomheten samt tiltak for styrket IKT-sikkerhet i Unit.

4.3 Arbeidslivskriminalitet

Unit benytter i all hovedsak Difi sine standardavtaler, der leverandørene forplikter seg til å følge kontraktsbestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår. Det er også obligatorisk med et egenerklæringsskjema (ESPD) ved utlysning av konkurranser, der leverandørene svarer om en rekke spørsmål om dette tema.

4.4 Lærlinger

Unit har per 31.12.2018 to lærlinger innen kontor- og administrasjonsfaget. Den ene skal opp til fagprøve i mai, og vi vil da tilgjengeliggjøre en ny lærlingeplass. Vi vil vurdere om vi også har mulighet til å tilby lærlingeplass innen IKT-faget.

4.5 Likestilling, mangfold, diskriminering og tilgjengelighet

Unit har en god kjønnsbalanse i arbeidsstyrken, med 92 kvinner (46,46 %) og 106 menn (53,54 %). 14 av 20 ledere er kvinner, noe som gir en kvinneandel på 70 %. HR rapporterer kvartalsvis nøkkeltall til ledermøtet i Unit. Slik holder vi kontinuerlig oversikt over bevegelser innen lønn, sykefravær, turnover og rekruttering. I disse rapportene finner vi ingen variasjoner som skyldes kjønn, alder eller etnisk bakgrunn. Likestilling i lønnsnivå vurderes særskilt i forbindelse med de årlige lokale lønnsforhandlinger. Da i samråd med våre tillitsvalgte.

4.6 Inkluderingsdugnad

Unit benytter nettbasert rekrutteringsverktøy. Her får vi god oversikt over søkere som rapporterer nedsatt funksjonsevne. Unit er en kompetansebedrift, og det ligger svært få begrensninger i hva vi kan tilrettelegge for dersom kandidatene har riktig kompetanse. Det er imidlertid ikke ansatt noen med nedsatt funksjonsevne eller hull i CVen siden 1. juli 2018. Dette skyldes at vi ikke har registrert søkere med slike egenskaper. Unit har etablert et aktivt samarbeid med arbeidslivssenteret til NAV for bedre målretting av arbeidet med å nå målene i inkluderingsdugnaden.

5 Vurdering av fremtidsutsikter

5.1 Overordnede planer

Unit skal være en nytenkende pådriver for digitalisering i høyere utdanning og forskning. Gjennom samarbeid skal Unit sørge for tjenester som hjelper sektorene med å nå sine mål.

Unit har, sammen med institusjonene og representanter fra berørte sektorer, utarbeidet utkast til handlingsplan for digitalisering i høyere utdanning og forskning. De til enhver tid gjeldende sektormålene for forskning og høyere utdanning vil alltid være hovedmålene også for arbeidet med digitalisering og IKT. Handlingsplanen er treårig og vil revideres årlig. Første versjon dekker perioden 2019 - 2021. Institusjonene har deltatt i utarbeidelse av handlingsplanen gjennom fagutvalgene. Alle universiteter, høyskoler, helseforetak og forskningsinstitutter har mulighet til å gi innspill på tilsendt utkast av dokumentet. Det er også som del av handlingsplanen utarbeidet et forslag til finansieringsmodell for fellesinvesteringer. Digitaliseringsstyret for høyere utdanning og forskning behandler handlingsplanen i sitt møte 11. april 2019.

I 2019 skal styringsmodell for tjenesteforvaltning og finansieringsmodellen for brukerfinansiering av driftskostnader vurderes, og samordnes med styringsmodellen for strategisk porteføljestyling som er operativ fra 2018. Styringsmodellen for fellestjenestene vil videreføre prinsippet om brukerbetaling for operative tjenester. Det skal utredes om forvaltningsstjenester som Cristin, Samordna Opptak med flere også bør etablere brukerbetaling.

Unit skal i 2019 fortsette å levere gode tjenester til institusjonene. Det skal utarbeides veikart for de største tjenestene og tjenesteporteføljen skal gjennomgå med utgangspunkt i handlingsplanen. Rollen som pådriver og samordner skal ytterligere defineres og forsterkes. Arbeidet med å effektivisere og profesjonalisere organisasjonen fortsetter.

5.2 Informasjonssikkerhet

5.2.1 Styringsmodell for informasjonssikkerhet og personvern

Vellykket digitalisering avhenger av god informasjonssikkerhet. Kunnskapsdepartementet innfører i 2019 en ny modell for styring av informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning, der Unit har ansvar for den løpende sektorstyringen:

- Unit vil i løpet av 2019 kartlegge graden av måloppnåelse på virksomhets- og sektornivå og utarbeide en risikovurdering for sektoren.
- Unit vil i tillegg utarbeide en overordnet policy som gir retningslinjer for institusjonenes arbeid med informasjonssikkerhet og personvern.
- Unit vil også sette i gang arbeidet med å lage veiledninger for arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern tilpasset høyere utdanning og forskning.

5.2.2 Rammeverk for håndtering av IKT-hendelser

Unit vil i 2019 i samråd med Kunnskapsdepartementet sørge for gjennomføringen av rammeverk for håndtering av IKT-sikkerhetshendelser innenfor høyere utdanning og forskning. Et av formålene med rammeverket er å effektivt håndtere alvorlige IKT-hendelser fra virksomhetsnivå til politisk nivå gjennom god utnyttelse av samfunnets samlede ressurser. Unit vil i 2019 etablere prosedyrer for å sørge for at alle ansvarsområdene og oppgavene som ikke ligger til departementsnivået i rammeverket ivaretas. Det innebærer etablering av en funksjon for sektorspesifikt responsmiljø samt utarbeide en arbeidsdeling og løpende samarbeid mellom Unit og Uninett i håndteringen av IKT-sikkerhetshendelser.

5.2.3 Program for informasjonssikkerhet

Kunnskapsdepartementet har bevilget midler til et i utgangspunktet fireårig program for informasjonssikkerhet i universitets- og høyskolesektoren for blant annet å forbedre evnen til å oppdage og håndtere trusler mot forskningsnett, og inkludere tiltak som analyseverktøy og kompetanseheving.

5.3 Forskningstjenester

På området forskningstjenester skal Unit starte arbeidet med å realisere de initiativene som ligger i handlingsplanen, samt videreutvikle og forvalte etablerte tjenester. De tiltakene i handlingsplanen som Fagutvalg for forskning har prioritert høyest er å få på plass et veikart for fellestjenester innen forskning og forskningsstøtte, forenkle gjenbruk av informasjon ved å etablere felles autoritetsregistre for forskere/bidragstgere til forskning (ORCID), prosjekter (basert på Cristin prosjekt-ID) og organisasjonsenheter, samt bidra til at forskere får enklere og billigere tilgang til offentlige data og kan samarbeide om datasett i prosjektene.

5.3.1 Videreutvikling av Cristin

Det skal i 2019 leveres ny funksjonalitet for registrering, NVI-kontroll/-godkjenning og sentral import. Den nye versjonen av integrasjonstjenestene (API) forventes tatt i bruk av enda flere eksterne organisasjoner. Cristin skal også kunne ta imot informasjon fra flere andre tjenester, blant annet når det gjelder kobling av datasett til prosjekter i Cristin. Dersom budsjettssituasjonen tillater det, skal også en rekke nye institusjoner tas inn som brukere av Cristin.

5.3.2 Nasjonalt vitenarkiv

Gitt finansiering vil det etableres en pilot for å teste ut anbefalt teknologi som basis for et nasjonalt vitenarkiv. Det er avgjørende å komme raskt igang med dette for å kunne tilby tjenesten til alle institusjoner i god tid før fristen i 2024 når alle offentlig finansierte publikasjoner skal være åpent tilgjengelige.

5.3.3 Veikart for tjenestene

I tillegg til å lage veikart for forskningstjenester generelt, skal Unit konkretisere et veikart for videre utvikling av Cristin, vitenarkiv og bibliotekstjenestene. Forslagene i utredningen av nasjonalt vitenarkiv skal kobles med funn fra arbeidet med handlingsplanen, planene for videreutvikling av Cristin, og brukerbehov knyttet til bibliotekstjenestene, slik at alle disse tjenestene sees i sammenheng.

5.3.4 Åpen tilgang

Arbeidet med å forhandle frem såkalte transformasjonsavtaler med forlagene fortsetter i 2019. Dette er avtaler som fortsatt er basert på abonnement, men der artikler av norske forfattere blir åpent tilgjengelige. Målet er å inngå avtaler der man i løpet av en periode på 2-3 år sikrer at alle norske artikler blir åpent tilgjengelige. Ut over dette skal løpende avtaler som vanlig fornyes.

5.3.5 Brage vitenarkiv

Ambisjonen for 2019 er å gjennomføre forvaltnings- og utviklingsoppgaver som er beskrevet i Bragekonsortiets leveranseplan for 2019, og sikre at vitenarkivene har en tilgjengelighet på minst 99,95 % i åpningstiden (08:00 –21:00 hverdager og 08:00 – 15:00 lørdag). Virksomheten er i sin helhet finansiert ved brukerbetaling fra deltakerne i Bragekonsortiet. Det forventes også at flere institusjoner i helse- og instituttsektoren tar Brage i bruk.

5.3.6 Bibliotekstjenesten Alma

Målet om at utvikling av det totale tjenestetilbudet som biblioteksystemet med tilleggs- og støttetjenester tilbyr skal gi økt merverdi for konsortiet videreføres i 2019. For å oppnå dette igangsettes prosesser for å etablere en tydelig retning for videreutvikling av tjenesten som helhet. Det skal gjennomføres en tjenestekartlegging første kvartal 2019. Rapporten fra arbeidet sammen med avdekkede utfordringer vil være grunnlaget for videre arbeid og etablering av veikart og styringsdokumenter for tjenesten.

Proessen med å vurdere tjeneste- og funksjonsbehov i et langsiktig perspektiv igangsettes og vil være grunnlag for å definere systemlandskapet utover kontrakten på Alma.

Samhandlingen med de andre forskningstjenestene må styrkes i 2019. Brukerhåndtering har felles utfordringer på tvers av tjenestene. Det er avgjørende å vurdere om det må utvikles løsninger spesifikt for Alma eller om de kan løses i fellesskap.

Det er planlagt å etablere et veikart for IT-arkitektur som bør etableres på tvers av Unit. Tverrfaglige utfordringer som berører autoritetsdata og berikende metadata må avklares. I tillegg må det være økt fokus på brukerropping av tjenester gjennom bruk av API'er, integrasjoner og sanntidsprosesser.

5.3.7 Felles søketjeneste

Alle institusjoner skal ha tatt i bruk det nye grensesnittet for Oria. Nye relevante datakilder skal gjøres søkbare og tilgjengelige, eksempelvis lokal indeksering av DLR/BIRD. Tjenesten skal understøtte behovene i sektoren for fjernlån og bestilling av dokumenter. Navigasjon i semantisk web - plattformen skal utredes videre.

Ambisjonen for 2019 er at felles søketjeneste skal levere relevante søk der 95 % av søkene målt over et kvartal har en responstid på under 2,5 sekunder, og at tjenesten skal være tilgjengelig minimum 99,5 % av tiden målt over et kvartal, med unntak av planlagt nedetid.

Det skal gjennomføres en kartlegging av tilfredsstillende av krav om universell utforming. Dette skal om mulig ses i sammenheng med arbeid knyttet til universell utforming av tjenester i Unit totalt sett.

5.3.8 Pensumlistetjeneste

Ambisjonen for 2019 er at alle deltagende institusjoner er i gang med tjenesten og at konsortiet utvides ytterligere med nye institusjoner. Tjenesten skal være velfungerende og dekke de behov institusjonene og studentene har til effektiv håndtering, administrasjon og tilgang til pensumlister.

Tjenesten skal oppfylle de kontraktsmessige kravene til oppetid og responstid som er definert i SLA med leverandør, og integrasjon med nødvendige eksterne systemer skal etableres/videreutvikles.

5.4 Utdanningstjenester

På området utdanningstjenester skal Unit på den ene siden starte arbeidet med å realisere de planene som ligger i handlingsplanen, og på den andre siden videreutvikle Units egne tjenester.

De tiltakene i handlingsplanen som Fagutvalg for utdanning har prioritert høyest er det å få på plass et veikart for fellestjenester innen forskning og forskningsstøtte, samt autoritetsregistre for forskere/bidragstivere til forskning (ORCID), prosjekter (basert på Cistin prosjekt-ID) og organisasjonsenheter.

De tiltakene i handlingsplanen som Fagutvalg for utdanning har prioritert høyest er arbeidet med fremtidens læringsprosesser og forenklet studieadministrasjon og opptak.

5.4.1 Fagskoleopptak

Unit i skal i 2019 arbeide videre med et nasjonalt samordnet fagskoleopptak. Prosjektet har to hovedmål. Det første er at det skal dannes et samarbeid mellom fagskolene seg imellom og Unit om samarbeid og forståelse av hva det innebærer å være en del av et samordnet opptak. Det andre hovedmålet er at det skal utvikles et nytt opptakssystem for fagskoleopptaket. På sikt skal dette systemet erstatte dagens system i det samordna opptaket til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler. Fagskoleopptaket skal kjøres for første gang våren 2020.

5.4.2 Nasjonal Vitnemålsdatabase (NVB)

Arbeid med brukerstøtte, forvaltning, innsamling av vitnemål og vedlikehold av NVB foregår kontinuerlig. Nye kontroller er laget tilpasset føringskriv for vitnemål utarbeidet av Utdanningsdirektoratet og forskrift for opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler.

Arbeid med modernisering av NVB fortsetter i 2019. Systemet vil forenkle arbeid med innsamling av vitnemål for videregående skoler og fylker. Kontrollen vil ligge sentralt slik at vedlikehold og nye versjoner blir enklere. Arbeid med forvaltning av NVB-systemet vil bli effektivisert og forbedret.

5.4.3 Samordnet opptak

I 2019 skal det samordnete opptaket kjøres for 25. gang. Det var en av de første digitale tjeneste i Norge, og det skal markeres høsten 2019. Arbeid med opptaket følger opptakskalenderen som er utarbeidet i samråd med Kunnskapsdepartementet og lærestedene som deltar i det samordna opptaket. I tillegg til ordinær drift og gjennomføring av opptaket skal vi koordinere og tilrettelegge for forkurs i matematikk for opptak til lærerutdanninger. Søkere som har mellom 3 og 4 i matematikk og ellers oppfyller opptakskravene, får tilbud om å delta på et 4 ukers kurs i juli, og de som består får tilbud om opptak til lærerutdanning.

5.4.4 Kompetansevurdering

I 2019 skal opptaket til NOM 2019 gjennomføres på en effektiv og korrekt måte. De nødvendige forberedelsene til årets opptak er gjennomført og saksbehandlingen kan starte opp. Høsten 2019 er en utvikling- og utredningsfase. Erfaringen fra årets opptak blir gjennomgått med tanke på forbedringer i 2020. Det vil bli utviklet flere omregningstabeller. Mandat, sammensetning, og arbeidsform i de to brukerstøtteutvalgene, samt Opptakslederforum, skal evalueres med tanke på å gjøre nødvendige forbedringer i kontakten med lærestedene. Det skal også utarbeides opplæring/kurs for lærestedene. Dette skal være e-læringskurs som lærestedene kan bruke i sin egen interne opplæring. Et felles kursmaterieill vil sikre og ivareta likebehandlingen av søkere til høyere utdanning.

Unit vil også ta initiativ til en evaluering av førstelinjetjenesten til Samordna opptak. Arbeid- og ansettelsesforhold og organisasjonsform må gjennomgås. Det er videre nødvendig å tilsette en teamleder for å ivareta opplæring, arbeidsledelse og god oppfølging.

5.4.5 Veikart for studieadministrative systemer

Det skal i 2019 utarbeides veikart for de studieadministrative systemene. Første ledd i denne utarbeidelsen var å invitere alle studiedirektører og IT-direktører til en workshop på Gardermoen 1. februar 2019.

5.4.6 Studieadministrative systemer

Brukerstøtte og systemvedlikehold foregår kontinuerlig for alle de studieadministrative systemene. Følgende oppgaver er planlagt for 2019:

- Omskriving av EVUweb: fortsette arbeidet og jobbe for å få institusjoner til å pilotere den nye versjonen
- Videreutvikling av EpN: fortsette arbeidet med å utvikle funksjonalitet for vurdering
- Ny undervisningsmodul i FS: sette første versjon i produksjon og arbeide for å gjøre klart til nye versjoner
- Arbeidslivsportalen: utvikle funksjonalitet for praksisplassfordeling og sette første versjon i produksjon
- Personvern: utarbeide og implementere sletterutiner i FS
- ROS-analyser: gjennomføre og følge opp tiltak for alle applikasjoner som det ikke nylig har blitt gjennomført ROS-analyse for

5.4.7 Undervisningstjenester

Unit er godt involvert i det langsiktige planarbeidet til Fagutvalg for utdanning, samt Prioriteringsråd for undervisningsnære tjenester sine planer på kort til mellomlang sikt. I 2019 vil Unit jobbe med utvikling på flere områder:

- Emneevaluering – utrede og eventuelt anskaffe webbasert verktøy for gjennomføring av emneevaluering, rapportering og oppfølging. Løsningene bør kunne integreres med LMS.
- Webbasert videoverktøy for flercampus / off-campus synkron undervisning, integrert med LMS (Canvas).
- Universell utforming i de største tjenestene for bedre tilgjengelighet i LMS og digital eksamen, samt utrede og implementere løsninger for testing av video brukt i undervisning.
- Gjennomføre en utredning med tanke på å flytte de siste on-premise tjenestene ut i skybasert løsning. Dette gjelder tjenestene for forelesningsopptak.

5.5 Administrative tjenester og strategisk innkjøp

Digitaliseringsstrategien for høyere utdanning og forskning vil i stor grad være førende for området i 2019. Det skal utarbeides veikart for tjenestene i det administrative området.

5.5.1 Strategisk innkjøp og kontraktsforvaltning

Unit koordinerer og forvalter en portefølje av innkjøpsavtaler som dekker det aller meste av behov innenfor IKT-området. I 2019 vil Unit i tillegg til løpende forvaltning av eksisterende kontrakter prioritere anskaffelser for realisering av digitaliseringsstrategien og sektorens felles handlingsplan. Det er også nødvendig å beskrive hvordan området skal organiseres og forvaltes sett i lys av strategien.

5.5.2 Økonomi og administrative tjenester

Arbeidet med administrative tjenester i 2019 har to hovedformål:

- Sørge for sikker drift og nødvendig utvikling av den eksisterende Unit-forvaltede porteføljen. I dette inngår anskaffelser og kontraktsfornyelser for tjenester.
- Koordinere utviklingen av en felles portefølje og en fremtidig felles forvaltning av administrative tjenester med BOTT og øvrige UH-virksomheter. Dette arbeidet vil i stor grad bli styrt av sektorens felles handlingsplan.

5.5.3 Dataanalyse og beslutningsstøtte

Digitaliseringsstrategien beskriver ledelsens behov for gode digitale løsninger for beslutningsstøtte for bedre styring av virksomheten, på tvers av data fra forskning, utdanning og administrasjon. I 2019 vil det igangsettes aktiviteter for å understøtte dette behovet, samordnet med utviklingen av en felles administrativ tjenesteportefølje og tjenesteporteføljer innenfor forskning og utdanning. Dette arbeidet vil ta utgangspunkt i datavarehusløsningen for økonomidata som Unit har levert til UiO og UiB i 10 år. Ved skifte av økonomisystem fra økonomidata fra Oracle til økonomidata fra UBW via DFØ 1. januar 2021 har UiO og UiB behov for en fungerende datavarehusløsning med økonomidata fra DFØ.

5.6 En effektiv og profesjonell organisasjon

Fra å ha tre avdelinger i 2018, basert på de opprinnelige organisasjonene, etablerer Unit med virkning fra 2019 en organisasjon der ressursene fra de opprinnelige virksomhetene samles i avdelinger basert på hvilke bruksområder tjenestene er ment for. Ved å integrere den kompetansen som tidligere var separat organisert, legges grunnlaget for å levere helhetlige tjenester som i større grad enn tidligere imøtekommer brukernes behov i hele deres verdikjede.

Med ny organisering samordnes funksjoner i administrative tjenester, forskningstjenester og utdanningstjenester samt en avdeling for IT-utvikling. I tillegg vil det være en avdeling som ivaretar samordningsrollen for digitaliseringen innen høyere utdanning og forskning (Strategi og styring). Dette vil gi en mer effektiv bruk av ressursene samtidig som profesjonaliteten forventes å øke gjennom at Unit opptrer mer enhetlig og helhetlig.

Når utviklingsressursene som var organisert i tre forskjellige avdelinger samles til en avdeling, forventes dette å gi en bedre ressursutnyttelse samtidig som det medfører et bredere kompetansemiljø med mulighet for kvalitetsutvikling.

En felles front utad, i kombinasjon med koordinerte brukermøter/konferanser vil gi et enhetlig uttrykk og helhetlig tilnærming til brukernes behov. Det vil for eksempel etableres et felles kontaktpunkt for hvordan brukerne henvender seg til Unit, uavhengig av hvilken tjeneste henvendelsen gjelder.

Det er imidlertid viktig å ha tålmodighet i disse prosessene, det å endre et organisasjonskart samt å ha gode intensjoner er starten, effekten kommer av arbeid med prosessene over tid.

5.6.1 Koordinert og enhetlig brukermedvirkning på tjenestenivå

Med utgangspunkt i den strategiske brukermedvirkningen, som i langt større grad enn tidligere synes å legge grunnlag for samarbeid og fellestjenester, vil Unit i 2019 starte arbeidet med å etablere en helhetlig brukermedvirkning på tjenestenivå. Med strategisk forankring i toppledelse og øverste faglige ledelse på brukerinstusjonene, forventes det at en mer enhetlig og helhetlig organisering av både tjenesteleveranser og brukerinvolvering og -medvirkning vil øke opplevd kvalitet både hos brukerne og øvrige interessenter. Brukerinstusjonene får bedre innsikt i- og innflytelse på tjenesteutvikling og –leveranser, og derav sikre en riktigere prioritering og bedre gevinstrealisering hos instusjonene.

5.6.2 Etablere felles rammeverk for tjenesteavtaler og-beskrivelser

Det er sannsynlig at en sentralisert produksjon og leveranse av IKT-baserte tjenester kan være mer effektiv enn lokalt produserte tjenester, stordriftsfordelene for slike driftstjenester er ofte åpenbare (skytjenester). Kvalitetsmessig kan dette i noen tilfeller utfordres da lokalt produserte tjenester ofte er tettere på sluttbruker og på denne måten enklere kan tilpasses endrede behov. Det vil sannsynligvis være hensiktsmessig å benytte både lokale og sentrale ressurser for fremtidig tjenesteproduksjon. Sett fra brukernes side vil det være mindre relevant hvem som produserer en fellestjeneste, men svært relevant at de er lett tilgjengelige på enhetlig format. På samme måte vil brukernes instusjoner, dvs. avtalepartene, sette pris på enhetlig rammeverk for tjenesteleveranser.

Forventet effekt er at felles rammeverk for avtaler, leveransemetoder og brukerdiallog for både lokalt og sentralt produserte tjenester gir en bedre kvalitet på tjenesteleveransene.

5.6.3 Oppfølging av risikovurderingen

Som tidligere beskrevet ble det i 2018 gjennomført en overordnet risikovurdering for Units virksomhet. Vurderingen identifiserer flere områder, der Unit fortløpende vurderer tiltak basert på en kost-/nytte betraktning. Dette er områder som omfatter både leveranser av tjenester til instusjonene, etablering av ny organisering av Unit samt ikke minst rollen som pådriver og samordner for digitaliseringen av høyere utdanning og forskning.

Særlig vil rollen som pådriver og samordner for digitalisering av høyere utdanning og forskning med nye oppgaver som ingen av de tre sammenslåtte virksomhetene hadde tidligere avhenge sentralfinansiering, og kapasitet og kompetanse for å lykkes.

For de resterende områdene som ble identifisert i risikovurderingen er det identifisert og iverksatt tiltak på de fleste områdene. Områdene kjennetegnes av lav/middels risiko, men potensielt høy konsekvens. Dette er spesielt knyttet til potensiell lav tilgjengelighet på tjenesteleveransene. Samtidig er det en krevende prosess å etablere en felles kultur på tvers av de tidligere virksomhetene. Dette vil få særlig oppmerksomhet gjennom 2019 i fortsettelsen av ny organisering og ledergruppe.

5.7 Budsjett 2019

Units vedtatte budsjett for 2019 er i hovedsak basert på mottatte tildelingsbrev av 19 desember 2018, forventede tildelinger gjennom året og brukerfinansierte inntekter. Det er budsjettert med et negativt resultat men gjennom løpende oppfølging av regnskap og prognoser underveis i året vil det styres mot et bedre resultat.

Inntekter	Budsjett 2019
Grunnbevilgning kap. 280 post 51	157 654
Grunnbevilgning kap. 281 post 01	19 500
Prosjektmidler kap. 241 post 21 Samordnet fagskoleopptak	6 000
Driftsmidler kap. 258 post 01 KVVU	1 000
Supplerende tildeling	18 300
- Viderefordeling til underliggende enheter (Uninett-Nordunet)	-76 633
Sum budsjettert bevilgning	125 821
Overføring fra 2018	6 990
Brukerinntekter	188 182
Lisensavtaler konsortiet	220 000
Sum inntekter	540 993
Kostnader	
Lønn og personalkostnader	185 692
Driftskjøp	144 808
Lisensavtaler konsortiet	220 000
Sum kostnader	550 500
Estimert resultat	-9 507

6 Årsregnskap 2018

Resultatregnskap (Beløp i 1000 kroner)	Note	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Driftsinntekter				
Inntekt fra bevilgninger	1	134 007		RE.1
Inntekt fra gebyrer	1			RE.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	8 062		RE.3
Salgs- og leieinntekter	1	394 247		RE.5
Andre driftsinntekter	1			RE.6
<i>Sum driftsinntekter</i>		536 316	0	RE.7
Driftskostnader				
Varekostnader		225 780		RE.9
Lønnskostnader	2	163 246		RE.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5	2 572		RE.12
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	4,5			RE.13
Andre driftskostnader	3	144 895		RE.10
<i>Sum driftskostnader</i>		536 493	0	RE.14
Driftsresultat		-177	0	RE.15
Finansinntekter og finanskostnader				
Finansinntekter	6			RE.16
Finanskostnader	6			RE.17
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		0	0	RE.18
Resultat av periodens aktiviteter		-177	0	RE.21
Avregninger og disponeringer				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7			RE.22
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I			RE.23
Disponering av periodens resultat (til virksomhetskapskapital)	8	177		RE.26
<i>Sum avregninger og disponeringer</i>		177	0	RE.24
Innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten				
Avgifter og gebyrer direkte til statskassen	9			RE.28
Avregning med statskassen innkrevningsvirksomhet	9			RE.30
<i>Sum innkrevningsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0	RE.31
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten				
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	10	8 836		RE.32
Utbetalinger av tilskudd til andre	10	8 836		RE.33
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0	RE.34

Beløp i 1000 kroner	Note	31.12.2018	01.01.2018	Referanse
EIENDELER				
A. Anleggsmidler				
I Immaterielle eiendeler				
Forskning og utvikling	4			AI.01
Programvare og lignende rettigheter	4	275	440	AI.02
Immaterielle eiendeler under utførelse	4			AI.02A
Sum immaterielle eiendeler		275	440	AI.1
II Varige driftsmidler				
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	0	0	AII.01
Maskiner og transportmidler	5			AII.02
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	4 241	4 995	AII.03
Anlegg under utførelse	5			AII.04
Infrastruktureiendeler	5			AII.06
Sum varige driftsmidler		4 241	4 995	AII.1
III Finansielle anleggsmidler				
Investeringer i aksjer og andeler	11			AIII.03
Obligasjoner				AIII.04
Andre fordringer				AIII.04A
Sum finansielle anleggsmidler		0	0	AIII.1
Sum anleggsmidler		4 516	5 435	AIV.1
B. Omløpsmidler				
I Beholdninger av varer og driftsmateriell				
Beholdninger av varer og driftsmateriell	12			BI.1
Sum beholdning av varer og driftsmateriell		0	0	BI.3
II Fordringer				
Kundefordringer	13	11 693		BII.1
Andre fordringer	14	11 426	25 983	BII.2
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	16	11 181	1 471	BII.3
Sum fordringer		34 300	27 454	BII.4
III Bankinnskudd, kontanter og lignende				
Bankinnskudd på konsernkonto i Norges Bank	17	47 910		BIV.1
Andre bankinnskudd	17			BIV.2
Kontanter og lignende	17			BIV.3
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende		47 910	0	BIV.4
Sum omløpsmidler		82 210	27 454	BIV.5
Sum eiendeler		86 726	32 889	BV.1

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	Note	31.12.2018	01.01.2018	Referanse
STATENS KAPITAL OG GJELD				
C. Statens kapital				
I Virksomhetskaptal				
Innskutt virksomhetskaptal	8			CI.01
Opptjent virksomhetskaptal	8	-177		CI.03
Sum virksomhetskaptal		-177	0	CI.1
II Avregninger				
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)				CII.01
Avregnet bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	15 I			CII.02
<i>Sum avregninger</i>		0	0	CII.1
III Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler				
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	4, 5	4 516	4 874	CIII.01
<i>Sum statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler</i>		4 516	4 874	CIII.1
IV Statens finansiering av særskilte tiltak				
Statens finansiering av særskilte tiltak med utsatt inntektsføring	15 III			CIV.01
<i>Sum statens finansiering av særskilte tiltak</i>		0	0	CIV.1
Sum statens kapital		4 339	4 874	SK.1
D. Gjeld				
I Avsetning for langsiktige forpliktelseser				
Avsetninger langsiktige forpliktelseser				DI.01
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelseser</i>		0	0	DI.3
II Annen langsiktig gjeld				
Øvrig langsiktig gjeld		0	0	DII.01
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0	DII.1
III Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		40 093	0	DIII.1
Skyldig skattetrekk		5 954		DIII.2
Skyldige offentlige avgifter		6 026	1 979	DIII.3
Avsatte feriepengeser		12 909	10 029	DIII.4
Ikke inntektsførte tilskudd og overføringer (nettobudsjetterte)	15 II	5	11 418	DIII.05
Mottatt forskuddsbetaling	16	6 424	0	DIII.06
Annen kortsiktig gjeld	18, 20	10 976	4 589	DIII.6
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		82 387	28 015	DIII.7
Sum gjeld		82 387	28 015	DV.1
Sum statens kapital og gjeld		86 726	32 889	SKG.1

Kontantstrømoppstilling for nettobudsjetterte virksomheter (direkte modell)

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2018	Budsjett 2019	Referanse
<i>Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter</i>			
Innbetalinger			
innbetalinger av bevilgning fra fagdepartementet (nettobudsjetterte)	135 441	202 454	KS.1A
innbetalinger av bevilgninger fra andre departementer (nettobudsjetterte)	0	0	KS.1B
innbetalinger av skatter, avgifter og gebyrer til statskassen	0	0	KS.2
innbetalinger fra salg av varer og tjenester	374 254	195 172	KS.4
innbetalinger av avgifter, gebyrer og lisenser	0	0	KS.5
innbetalinger av tilskudd og overføringer	5 295	0	KS.6
innbetaling av refusjoner	0	0	KS.9
innbetalinger knyttet til konsortie-/samarbeidsavtaler	0	220 000	KS.9A
andre innbetalinger	23 813		KS.10
Sum innbetalinger	538 803	617 626	KS.INN
Utbetalinger			
utbetalinger av lønn og sosiale kostnader	149 095	185 692	KS.11
utbetalinger for kjøp av varer og tjenester	331 309	364 808	KS.12
utbetalinger av skatter og offentlige avgifter	0	0	KS.14
utbetalinger og overføringer til andre statsetater	8 836	0	KS.14A
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	KS.14B
andre utbetalinger		76 633	KS.15
Sum utbetalinger	489 240	627 133	KS.UT
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	49 563	-9 507	KS.OP
<i>Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter</i>			
innbetalinger ved salg av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (+)	0	0	KS.16
utbetalinger ved kjøp av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler (-)	-1 653	0	KS.17
innbetalinger ved salg av aksjer og andeler (+)	0	0	KS.18
utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler (-)	0	0	KS.19
innbetalinger ved salg av obligasjoner og andre fordringer (+)	0	0	KS.21A
utbetalinger ved kjøp av obligasjoner og andre fordringer (-)	0	0	KS.21B
innbetalinger av utbytte (+)	0	0	KS.7
innbetalinger av renter (+)	0	0	KS.8
utbetalinger av renter (-)	0	0	KS.13
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-1 653	0	KS.INV
<i>Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter</i>			
innbetalinger av virksomhetskaperital (+)	0	0	KS.22
tilbakebetalinger av virksomhetskaperital (-)	0	0	KS.23
utbetalinger av utbytte til statskassen (-)	0	0	KS.24
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	KS.FIN
<i>Kontantstrømmer knyttet til overføringer</i>			
innbetalinger fra statskassen til tilskudd til andre (+)	0	0	KS.3
utbetalinger og overføringer til andre virksomheter (-)	0	0	KS.14BI
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	KS.OVF
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	0	0	KS.24A
- Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter (+/-)	47 910	-9 507	KS.25
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	0	47 910	KS.26
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	47 910	38 403	KS.BEH

47 910

	31.12.2018		
* Avstemming			
avregning av bevilgningsfinansiert aktivitet	0		KS.27A
disponering av periodens resultat (til virksomhetskapital)	-177	-9 507	KS.27B
bokført verdi avhendede anleggsmidler	0		KS.28
ordinære avskrivninger	2 572	2 572	KS.29
nedskrivning av anleggsmidler	0		KS.30
inntekt fra bevilgning (gjelder vanligvis bruttobudsjetterte virksomheter)	0		KS.32
arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309	0		KS.33
avsetning utsatte inntekter (tilgang anleggsmidler)	0		KS.34
resultatandel i datterselskap	0		KS.35
resultatandel tilknyttet selskap	0		KS.36
endring i ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	-358	-358	KS.37
endring i varelager	0		KS.38
endring i kundefordringer	-11 693	0	KS.39
endring i ikke inntektsførte bevilgninger og bidrag	0	0	KS.40
endring i ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger	0		KS.41
endring i leverandørgjeld	40 093	0	KS.42
effekt av valutakursendringer	0		KS.43
inntekter til pensjoner (kalkulatoriske)	0		KS.44
pensjonskostnader (kalkulatoriske)	0		KS.45
poster klassifisert som investerings- og finansieringsaktiviteter	0		KS.46
endring i andre tidsavgrensingsposter	19 126	-2 214	KS.47
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter*	49 563	-9 507	KS.AVS

Prinsippnote - SRS

Unit -Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning ble etablert 1. januar 2018, og det presenteres derfor ikke sammenligningstall for tidligere regnskapsår. Unit er en fusjon av BIBSYS og CERES (tidligere administrativt tilknyttet hhv NTNU og UiO) samt deler av Uninett AS, en selvstendig regnskapsførende enhet.

Generelle regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet og avlagt i samsvar med de Statlige Regnskapsstandardene (SRS) og etter de nærmere retningslinjene som er fastsatt for forvaltningsorganer med fullmakt til bruttoføring utenfor statsregnskapet i Bestemmelser om økonomistyringen i staten av 12. desember 2003 med endringer, senest 5.november 2015. Regnskapet er avlagt i henhold til punkt 3.4 i Bestemmelser om økonomistyringen i staten og retningslinjene i punkt 6 i Finansdepartementets rundskriv R-115 med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren. Alle regnskapstall er oppgitt i 1000 kroner dersom ikke annet er særskilt opplyst.

Anvendte regnskapsprinsipper

Inntekter

Tildelinger uten motytelse eller med utsatt motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 10 og sammenstilt med de tilsvarende kostnadene (motsatt sammenstilling). Ordinære driftsbevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er med mindre annet ikke er særskilt angitt, å anse som opptjent på balansedagen. Dette innebærer at slike bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet er presentert i regnskapet i den perioden midlene er bevilget. Bevilgninger til ordinær drift som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og ført opp i avsnitt C II Avregninger i del C Statens kapital i balanseoppstillingen. Bevilgninger som gjelder særskilte tiltak og som ikke er benyttet på balansedagen, er klassifisert som forpliktelse og presentert i avsnitt C IV i balanseoppstillingen. Dette gjelder også bevilgningsfinansiert aktivitet hvor det er dokumentert at midlene av bevilgende myndighet er forutsatt benyttet i senere terminer. Bidrag og tilskudd fra statlige etater og tilskudd fra Norges forskningsråd samt bidrag og tilskudd fra andre som ikke er benyttet på balansedagen er klassifisert som forskudd og presentert som ikke inntektsførte bidrag i avsnitt D III Kortsiktig gjeld i balanseoppstillingen. Tilsvarende gjelder for gaver og gaveforsterkninger.

Inntekter som forutsetter en motytelse er behandlet etter bestemmelsene i SRS 9 og er resultatført i den perioden rettigheten til inntekten er opptjent. Slike inntekter måles til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter fra salg av tjenester anses som opptjent på det

Kostnader

Kostnader ved virksomhet som er finansiert av bevilgninger eller midler som skal behandles tilsvarende, er resultatført i den perioden kostnaden er pådratt eller når det er identifisert en forpliktelse.

Kostnader som vedrører transaksjonsbaserte inntekter er sammenstilt med de tilsvarende inntekter og kostnadsført i samme periode. Prosjekter innen oppdragsvirksomhet er behandlet etter metoden løpende avregning uten fortjeneste. Fullføringsgraden er målt som forholdet mellom påløpte kostnader og totalt estimerte kontraktskostnader.

Tap

Det er ikke foretatt en generell vurdering knyttet til latente tap i aktive oppdragsprosjekter. Eventuelle tap konstateres først ved avslutning av prosjektet og er som hovedregel kostnadsført når en eventuell underdekning i prosjektet er endelig konstatert. For aktive prosjekter hvor det er konstatert sannsynlig tap, er det avsatt for latente tap.

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Fordringer er klassifisert som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales i løpet av ett år etter utbetalingstidspunktet.

Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Aksjer og andre finansielle eiendeler

Aksjer og andre finansielle eiendeler er balanseført til historisk anskaffelseskost på transaksjonstidspunktet. Aksjer og andeler som er anskaffet med dekning i bevilgning over 90-post og aksjer anskaffet før 1. januar 2003 og som ble overført fra gruppe 1 til gruppe 2 fra 1. januar 2009, har motpost i Innskutt virksomhetskapskapital. Aksjer og andeler som er finansiert av overskudd av eksternt finansiert oppdragsaktivitet, har motpost i Opptjent virksomhetskapskapital. Dette gjelder både langsiktige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger er inntektsført som annen finansinntekt. Når verdifallet ikke er forventet å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi.

Immaterielle eiendeler og varige driftsmidler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Immaterielle eiendeler er balanseført med motpost Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Varige driftsmidler er vurdert til anskaffelseskost og avskrives over driftsmidlets forventede levetid, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Varige driftsmidler balanseføres med motpost Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler.

Forpliktelsen som etableres på investeringstidspunktet oppløses i takt med avskrivningene og utligner dermed resultatvirkningen av avskrivningene.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av forpliktelse knyttet til anleggsmiddelet på realisasjonstidspunktet er vist som Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler i note 1.

Åpningsbalansen

Unit ble etablert 1.1.2018 gjennom en fusjon av BIBSYS og CERES (tidligere administrativt tilknyttet henholdsvis NTNU og UiO) samt deler av Uninett AS. Fusjonen er regnskapsmessig behandlet etter kontinuitetsmetoden uten resultateffekt. Verdiene av eiendeler og forpliktelser i Units åpningsbalanse per 1.1.2018 er en videreføring av verdiene i de tre virksomhetenes balanser per 31.12.2017.

Retting av feil fra tidligere perioder

Det har blitt avdekket at programvare med kostpris kr 650.000 ved en feil ikke har blitt aktivert av Ceres i 2016. Som følge av dette inngår ikke programvaren i Units åpningsbalanse. I henhold til SRS 3 er dette rettet ved at kostpris, med fradrag for to års akkumulerte avskrivninger, er tatt inn i Units balanse per 1.1.2018 med motpost Statens finansiering av immaterielle eiendeler og driftsmidler. Det er foretatt avskrivning av programvaren i 2018 i henhold til ordinær avskrivningsplan.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det er foretatt nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg er det for kundefordringer gjort en spesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Internhandel

Alle vesentlige interne transaksjoner og mellomværender innen virksomheten er eliminert i regnskapet.

Pensjoner

De ansatte er tilknyttet Statens Pensjonskasse (SPK). Det er lagt til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming, og det er ikke foretatt beregning eller avsetning for eventuell over- eller underdekning i pensjonsordningen. Årets pensjonskostnad tilsvarer årlig premie til SPK.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert etter kursen ved regnskapsårets slutt.

Virksomhetskapi tal

Universiteter og høyskoler kan bare opptjene virksomhetskapi tal innenfor sin oppdragsvirksomhet. Deler av de midlene som opptjenes innenfor oppdragsvirksomhet kan føres tilbake til og inngå i virksomhetens tilgjengelige midler til dekning av drift, anskaffelser eller andre forhold innenfor formålet til institusjonen. Midler som gjennom interne disponeringer er øremerket slike formål, er klassifisert som virksomhetskapi tal ved enhetene.

Kontantstrøm

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metode tilpasset statlige virksomheter.

Kontoplan

Standard kontoplan og Kunnskapsdepartementets anbefalte føringskontoplan for virksomheter i universitets- og høyskolesektoren er lagt til grunn.

Selvassurandørprinsipp

Staten er selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle bankinnskudd/utbetalinger daglig

6.1 Noter til regnskapet

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	Budsjett 2019	Referanse
<i>Inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>			
Overført bevilgning fra foregående år (bruttobudsjetterte virksomheter)			N1.1
Periodens bevilgning fra Kunnskapsdepartementet	133 649	199 882	N1.2
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning / driftstilskudd (-)	-2 214	0	N1.3
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	N1.4
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	2 572	2 572	N1.5
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	N1.5A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	N1.6
- periodens tilskudd til andre (-)	0	0	N1.8
Andre poster som vedrører bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet ¹⁾	0	0	N1.9
<i>Sum inntekt fra bevilgninger fra Kunnskapsdepartementet</i>	134 007	202 454	N1.10
<i>Inntekt fra bevilgninger fra andre departement</i>			
Periodens tilskudd/overføring fra andre departement ¹⁾	0	0	N1.11A
- brutto benyttet til investeringsformål/varige driftsmidler av periodens bevilgning /driftstilskudd (-)	0	0	N1.12
- ubrukt bevilgning til investeringsformål (bruttobudsjetterte virksomheter)	0	0	N1.13
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) (+)	0	0	N1.14
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (nedskrivninger) (+)	0	0	N1.14A
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler (+)	0	0	N1.15
- tilskudd til andre (-)	0	0	N1.17
Andre poster som vedrører tilskudd og overføringer fra andre departement (spesifiseres)	0	0	N1.18
<i>Sum inntekt fra bevilgninger fra andre departement</i>	0	0	N1.19
<i>1) Vesentlige tilskudd/overføringer skal spesifiseres på egne linjer under oppstillingen.</i>			
<i>Sum inntekt fra bevilgninger (linje RE.1 i resultatregnskapet)</i>	134 007	202 454	N1.20
<i>Gebyrer og lisenser^{1) 2)}</i>			
Gebyrer	0	0	N1.661
Lisenser	0	0	N1.662
<i>Sum gebyrer og lisenser (linje RE.2 i resultatregnskapet)</i>	0	0	N1.66

1) Vesentlige inntekter av denne typen skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Dette avsnittet skal bare brukes når gebyrene eller lisensene skal klassifiseres som driftsinntekt for institusjonen. 2) Dersom institusjonen krever inn gebyrer eller mottar midler knyttet til lisenser på vegne av staten og som skal overføres til statskassen, skal slike midler klassifiseres som innkrevingsvirksomhet og presenteres i avsnittet for innkrevingsvirksomhet i resultatregnskapet og spesifiseres i note 9.

Tilskudd og overføringer fra statlige etater¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra andre statlige etater	3 223	0 N1.21
+ periodens tilskudd fra andre statlige etater via andre virksomheter	0	0 N1.21A
- periodens tilskudd til andre virksomheter (-)	0	0 N1.21B
Periodens netto tilskudd fra andre statlige etater	3 223	0 N1.21E
Periodens tilskudd/overføring direkte fra Norges forskningsråd (NFR)	963	0 N1.23
+ periodens tilskudd fra NFR via andre virksomheter (+)	0	0 N1.23A
- periodens tilskudd/overføring fra NFR til andre (-)	0	0 N1.29
Periodens netto tilskudd fra NFR	963	0 N1.29A
Andre poster som vedrører tilskudd/overføringer fra andre statlige etater (spesifiseres) ²⁾	0	0 N1.30
Sum tilskudd og overføringer fra statlige etater	4 186	0 N1.31

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linjene N1.21 skal bare omfatte tilskudd/overføringer som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13. Midler som benyttes til investeringer, skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Oppdragsinntekter og salgs- og leieinntekter skal spesifiseres i de respektive avsnittene nedenfor.

2) Vesentlige bidrag skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Linje N1.30 skal omfatte tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet¹⁾

Periodens tilskudd/overføring fra regionale forskningsfond (RFF)	0	0 N1.22A
+ periodens tilskudd fra RFF via andre virksomheter (+)	0	0 N1.22B
- periodens tilskudd/overføring fra RFF til andre (-)	0	0 N1.22C
Periodens netto tilskudd/overføring fra RFF	0	0 N1.22D
Periodens tilskudd/overføring fra kommunale og fylkeskommunale etater	0	0 N1.32A
Periodens tilskudd/overføring fra organisasjoner og stiftelser	0	0 N1.32B
Periodens tilskudd/overføring fra næringsliv og private	0	0 N1.32C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere	0	0 N1.32D
- periodens tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere til andre virksomheter (-)	0	0 N1.32E
Periodens netto tilskudd/overføring fra diverse bidragsytere	0	0 N1.32F
Periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	3 876	0 N1.35
+ periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning fra andre (+)	0	0 N1.35B
- periodens tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning til andre (-)	0	0 N1.35A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EUs rammeprogram for forskning (FP6, FP7 og Horisont 2020)	3 876	0 N1.35C
Periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0 N1.36
+ periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet fra andre (+)	0	0 N1.36B
- periodens tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet til andre (-)	0	0 N1.36A
Periodens netto tilskudd/overføring fra EU til undervisning og annet	0	0 N1.36C
Periodens tilskudd/overføring fra andre bidragsytere ²⁾	0	0 N1.37
Sum tilskudd til annen bidragsfinansiert aktivitet	3 876	0 N1.38

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet. Avsnittet gjelder bidrag som tilfredsstiller kravene i rundskriv F-07-13.

2) Gjelder tilskudd/overføringer som ikke omfattes av bestemmelsene i F-07/2013.

Tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger¹⁾

Mottatte gaver/gaveforsterkninger i perioden	0	0	N1.40
- ikke inntektsførte gaver og gaveforsterkninger (-)	0	0	N1.41
+ utsatt inntekt fra mottatte gaver/gaveforsterkninger (+)	0	0	N1.42
Sum tilskudd fra gaver og gaveforsterkninger	0	0	N1.43

1) Vesentlige bidrag skal spesifiseres på egne linjer eller i egne avsnitt under oppstillingen. Midler som benyttes til investeringer skal behandles etter forpliktelsesmodellen og spesifiseres i KD-avsnittet.

Sum tilskudd og overføringer fra andre (linje RE.3 i resultatregnskapet)	8 062	0	N1.44
---	--------------	----------	--------------

*Oppdragsinntekter, salgs- og leieinntekter**Inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet¹⁾*

Statlige etater	368 363	390 469	N1.49
Kommunale og fylkeskommunale etater	1 308	1 386	N1.50
Organisasjoner og stiftelser	21 996	23 316	N1.51
Næringsliv/privat	0	0	N1.52
Andre	0	0	N1.54
Sum inntekt fra oppdragsfinansiert aktivitet	391 667	415 171	N1.55

1) Avsnittet skal omfatte oppdragsinntekter som omfattes av bestemmelsene i rundskriv F-07-13.

Andre salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter 1	2 580	0	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter 2	0	0	N1.56
Andre salgs- og leieinntekter*	0	0	N1.57
Sum andre salgs- og leieinntekter	2 580	0	N1.59

Sum oppdrags-, salgs- og leieinntekter (linje RE.5 i resultatregnskapet)	394 247	415 171	N1.60
---	----------------	----------------	--------------

Andre driftsinntekter

Gaver som skal inntektsføres	0	0	N1.61
Øvrige andre inntekter 1	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter 2	0	0	N1.62
Øvrige andre inntekter ¹⁾	0	0	N1.63
Sum andre driftsinntekter (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	N1.65

Gevinst ved salg av eiendom, anlegg, maskiner mv.¹⁾

Salg av eiendom	0	0	N1.45
Salg av maskiner, utstyr mv	0	0	N1.46
Salg av andre driftsmidler	0	0	N1.47
Gevinst ved salg av eiendom, anlegg og maskiner mv. (linje RE.6 i resultatregnskapet)	0	0	N1.48

1) Vesentlige salgstransaksjoner skal kommenteres og det skal angis eventuell øremerking av midlene. Merk at det er den regnskapsmessige gevinst og ikke salgssum som skal spesifiseres under driftsinntekter.

Sum driftsinntekter	536 316	617 625	N1.67
----------------------------	----------------	----------------	--------------

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

DEL I

<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Lønninger	115 357	0	N2.1
Feriepenger	13 966	0	N2.2
Arbeidsgiveravgift	20 168	0	N2.3
Pensjonskostnader ¹⁾	15 144	0	N2.4
Sykepenger og andre refusjoner	-2 512	0	N2.5
Andre ytelser	1 123	0	N2.6
Sum lønnskostnader	163 246	0	N2.7

Antall årsverk: **192** 0 N2.8

1) Gjelder virksomheter som betaler pensjonspremie selv (alle som har unntak fra bruttoprinsippet)

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats til Statens pensjonskasse er 12,35 prosent for 2018.

DEL II

Lønn og godtgjørelser til ledende personer	Lønn	Andre godtgjørelser	
Rektor (gjelder også dersom rektor er tilsatt)			N2.9
Ekstern styreleder (gjelder institusjoner som har tilsatt rektor)			N2.10
Administrerende direktør	1 558 520	10 052	N2.11

Godtgjørelse til styremedlemmer	Fast godtgjørelse	Godtgjørelse pr. møte	
Styremedlemmer fra egen institusjon			N2.12
Eksterne styremedlemmer			N2.13
Styremedlemmer valgt av studentene			N2.14
Varamedlemmer for styremedlemmer fra egen institusjon			N2.15
Varamedlemmer for eksterne styremedlemmer			N2.16
Varamedlemmer for studenter			N2.17

Lønn og godtgjørelser til ledende personer oppgis i kroner i samsvar med faktiske utbetalinger for regnskapsåret 2018. For styremedlemmer som har fast godtgjørelse, oppgis godtgjørelsen for regnskapsåret 2018. Når det gis godtgjørelse pr. møte, oppgis satsen pr. møte.

Note 3 Andre driftskostnader

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	31.12.2017	Referanse
Husleie	9 944	0	N3.1
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0	N3.2
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	3	0	N3.3
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	4 184	0	N3.4
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	196	0	N3.5
Mindre utstysanskaffelser	17 797	0	N3.6
Tap ved avgang anleggsmidler	0	0	N3.6A
Leie av maskiner, inventar og lignende	9 576	0	N3.7
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	82 937	0	N3.8
Reiser og diett	7 702	0	N3.9
Øvrige driftskostnader ¹⁾	12 556	0	N3.10
Sum andre driftskostnader	144 895	0	N3.11

Virksomhet: Unit - Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning

Note 4 Immaterielle eiendeler

Beløp i 1000 kroner

	F&U ¹⁾	Programvare og tilsvarende rettigheter mv.	Andre rettigheter mv.	Under utførelse	SUM	Referanse
Anskaffelseskost 01.01.2018	0	856	0	0	856	N4.1
+ tilgang pr. 31.12.2018 (+)	0	0	0	0	0	N4.2
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	N4.3
+/- fra eiendel under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	N4.3A
Anskaffelseskost 31.12.2018	0	856	0	0	856	N4.4
- akkumulerte nedskrivninger 01.01.2018 (-)	0	0	0	0	0	N4.5
- nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	N4.6
- akkumulerte avskrivninger 01.01.2018 (-)	0	-416	0	0	-416	N4.7
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	-165	0	0	-165	N4.8
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2018 (+)	0	0	0	0	0	N4.9
Balanseført verdi 31.12.2018	0	275	0	0	275	N4.10

Avskrivningssatser (levetider)

Virksomhets-spesifikt

5 år / lineært

1) Forskning og utvikling er en del av statsoppdraget og skal ikke aktiveres ved universiteter og høyskoler

Tilleggsopplysninger når det er avhendet immaterielle eiendeler:

Salgssum ved avgang anleggsmidler	0	0	0	0	0	N4.11
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0	0	N4.12
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	N4.13

Retting av feil fra tidligere perioder

Det har blitt avdekket at programvare med kostpris kr 650.000 ved en feil ikke har blitt aktivert av Ceres i 2016. Som følge av dette inngår ikke programvaren i Units åpningsbalanse. I henhold til SRS 3 er dette rettet ved at kostpris, med fradrag for to års akkumulerte avskrivninger, er tatt inn i Units balanse per 1.1.2018 med motpost *Statens finansiering av immaterielle eiendeler og driftsmidler*. Det er foretatt avskrivning av programvaren i 2018 i henhold til ordinær avskrivningsplan.

Note 5 Varige driftsmidler

Beløp i 1000 kroner

	Tomter	Drifts- bygninger	Øvrige bygninger	Anlegg under utførelse	Infrastruktur- eiendeler	Maskiner, transportmidler	Annet inventar og utstyr	Sum	Referanse
Anskaffelseskost 01.01.2018	0	0	0	0	0	0	8 624	8 624	N5.1
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2018 - eksternt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20
+ tilgang nybygg pr. 31.12.2018 - internt finansiert (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.20A
+ andre tilganger pr. 31.12.2018 (+)	0	0	0	0	0	0	1 653	1 653	N5.21
- avgang anskaffelseskost pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.3
+/- fra anlegg under utførelse til annen gruppe (+/-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.4
Anskaffelseskost 31.12.2018	0	0	0	0	0	0	10 277	10 277	N5.5
- akkumulerte nedskrivninger pr. 01.1012.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.6
- nedskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.7
- akkumulerte avskrivninger 01.01.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	-3 629	-3 629	N5.8
- ordinære avskrivninger pr. 31.12.2018 (-)	0	0	0	0	0	0	-2 407	-2 407	N5.9
+ akkumulert avskrivning avgang pr. 31.12.2018 (+)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.10
Balanseført verdi 31.12.2018	0	0	0	0	0	0	4 241	4 241	N5.11
Avskrivningssatser (levetider)	Ingen avskrivning	10-60 år dekomponent lineært	20-60 år dekomponent lineært	Ingen avskrivning	Virksomhets- spesifikt	3-15 år lineært	3-15 år lineært		
Tilleggsopplysninger når det er avhendet anleggsmidler:									
Vederlag ved avhending av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.12
- bokført verdi av avhendte anleggsmidler (-)	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.13
Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	0	0	0	N5.14

Resterende forpliktelse vedrørende bokført verdi av avhendte anleggsmidler er inntektsført og vist i note 1 som "utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendte anleggsmidler".

Note 8 Innskutt og opptjent virksomhetskaper (nettobudsjetterte virksomheter)

Beløp i 1000 kroner

Nettobudsjetterte virksomheter kan ikke etablere virksomhetskaper innenfor den bevilgningsfinansierte og bidragsfinansierte aktiviteten, se note 15. Opptjent virksomhetskaper tilsvarer dermed resultatet fra oppdragsfinansiert aktivitet.

Universitet og høyskoler kan anvende opptjent virksomhetskaper til å finansiere investeringer i randsones virksomhet. Når virksomhetskaper er anvendt til dette formålet, er den å anse som bundet virksomhetskaper, dvs. den kan ikke anvendes til å dekke eventuelle underskudd innenfor den løpende driften.

Innskutt virksomhetskaper er kapitalene knyttet til aksjer som ble finansiert av bevilgning på 90-post og som derfor tidligere var klassifisert som aksjer i gruppe 1. Disse aksjene føres nå i gruppe 2 og er overført til den enkelte institusjons virksomhetsregnskap. Innskutt virksomhetskaper skal anses som bundet.

<i>Innskutt virksomhetskaper:</i>	Beløp	Referanse
Innskutt virksomhetskaper 01.01.2018	0	N8I.011
Oppskrivning av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.012
Nedskrivning av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.013
Salg av eierandeler i perioden (-)	0	N8I.014
Kjøp av eierandeler i perioden (+)	0	N8I.015
Innskutt virksomhetskaper 31.12.2018	0	N8I.1
<i>Bunden virksomhetskaper:</i>		
Bunden virksomhetskaper pr. 01.01.2018	0	N8I.021
Kjøp av aksjer i perioden	0	N8I.022
Salg av aksjer i perioden (-)	0	N8I.023
Oppskrivning av aksjer i perioden	0	N8I.024
Nedskrivning av aksjer i perioden (-)	0	N8I.025
Bunden virksomhetskaper 31.12.2018	0	N8I.2
Innskutt og bunden virksomhetskaper 31.12.2018	0	N8I.sum
<i>Annen opptjent virksomhetskaper:</i>		
Annen opptjent virksomhetskaper 01.01.2018	0	N8II.011
Underskudd bevilgningsfinansiert aktivitet belastet annen opptjent virksomhetskaper (-)	0	N8II.012
Overført fra periodens resultat	-177	N8II.013
Overført til/fra bunden virksomhetskaper (+/-)	0	N8II.014
Annen opptjent virksomhetskaper 31.12.2018	-177	N8II.1
Sum virksomhetskaper 31.12.2018	-177	N8.total

Note 10 Tilskuddsforvaltning

Beløp i 1 000 kr

Gjelder forvaltning av tilskudd bevilget over statsbudsjettet

	31.12.201	Referans
	8	e
Humsam, Nasjonale åpne humaniora og samfunnsvitenskapelige tidsskrift (NÅHST)	8 836	N10.01
Tilskudd til virksomhet B	0	N10.01
Tilskudd til virksomhet C	0	N10.01
Andre tilskudd	0	N10.02
Sum tilskuddsforvaltning	8 836	N10.1

Note 13 Kundefordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.201	01.01.201	
	8	8	Referanse
Kundefordringer til pålydende	11 693	0	N13.1
Avsatt til latent tap (-)	0	0	N13.2
Sum kundefordringer	11 693	0	N13.3

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Beløp i 1000 kroner

	31.12.201	01.01.201	
	8	8	Referanse
Forskuddsbetalt lønn	0	0	N14.1
Reiseforskudd	0	0	N14.2
Personallån	0	0	N14.3
Andre fordringer på ansatte	0	0	N14.4
Forskuddsbetalte kostnader	6 774	0	N14.5
Andre fordringer	4 652	25 983	N14.6
Fordring på datterselskap mv. ¹⁾	0	0	N14.7
Sum	11 426	25 983	N14.8

1) gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Note 15 Avregning statlig og bidragsfinansiert aktivitet mv. (nettobudsjetterte virksomheter),
forts.

**Del II: Ikke inntektsførte ordinære bevilgninger,
tilskudd, bidrag og gaver:**

	Avsetning pr. 31.12.2018	Avsetning pr. 01.01.2018	Endring i perioden	Referanse
Kunnskapsdepartementet (Kun til bruk ved delårsrapportering)				
<i>Driftsbevilgning</i>	5	2 113	-2 108	N15II.011
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	0	0	N15II.011
<i>Tiltak/opp-gave/formål⁶</i>	0	0	0	N15II.011
Sum Kunnskapsdepartementet	5	2 113	-2 108	N15II.1
Andre departementer (Kun til bruk ved delårsrapportering)				
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	0	0	N15II.021
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	0	0	N15II.021
<i>Tiltak/opp-gave/formål⁶</i>	0	0	0	N15II.021
Sum andre departementer	0	0	0	N15II.2
Andre statlige etater (unntatt NFR)				
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	9 305	-9 305	N15II.061
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	0	0	N15II.061
<i>Tiltak/opp-gave/formål⁶</i>	0	0	0	N15II.061
Sum andre statlige etater (unntatt NFR)	0	9 305	-9 305	N15II.6
Norges forskningsråd				
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	0	0	N15II.031
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	0	0	N15II.031
<i>Tiltak/opp-gave/formål⁶</i>	0	0	0	N15II.031
Sum Norges forskningsråd	0	0	0	N15II.3
Regionale forskningsfond				
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	0	0	N15II.041
<i>Tiltak/opp-gave/formål</i>	0	0	0	N15II.041
<i>Tiltak/opp-gave/formål⁶</i>	0	0	0	N15II.041
Sum regionale forskningsfond	0	0	0	N15II.4
Andre bidragsyttere³⁾				
Kommunale og fylkeskommunale etater	0	0	0	N15II.051A
Organisasjoner og stiftelser	0	0	0	N15II.051B
Næringsliv og private bidragsyttere	0	0	0	N15II.051C
Øvrige andre bidragsyttere	0	0	0	N15II.051D
EU tilskudd/tildeling fra rammeprogram for forskning	0	0	0	N15II.051E
EU tilskudd/tildeling til undervisning og andre formål	0	0	0	N15II.051F
Sum andre bidrag¹⁾	0	0	0	N15II.051G
Andre tilskudd og overføringer²⁾	0	0	0	N15II.052
Sum andre bidrag, tilskudd og overføringer	0	0	0	N15II.5

Sum ikke inntektsførte tilskudd og bidrag	5	11 418	-11 413	N15II.BB
Gaver og gaveforsterkninger				
<i>Tiltak/opp-gave/formål/giver</i>	0	0	0	N15II.071
<i>Tiltak/opp-gave/formål/giver</i>	0	0	0	N15II.071
<i>Tiltak/opp-gave/formål/giver⁵⁾</i>	0	0	0	N15II.071
Sum gaver og gaveforsterkninger	0	0	0	N15II.7
Sum ikke inntektsførte tilskudd, bidrag og gaver mv				
	5	11 418	-11 413	N15II.BBG

Note 16 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

Beløp i 1000 kroner

DEL I

<i>Opptjente, ikke fakturerte inntekter</i>	31.12.2018	01.01.2018	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	8 390	1 471	N16.010A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0	N16.010B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	24	0	N16.010C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.010D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	2 767	0	N16.010E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.011
Sum fordringer	11 181	1 471	N16.1

DEL II

<i>Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter</i>	31.12.2018	01.01.2018	Referanse
Oppdragsfinansiert aktivitet - statlige etater ¹⁾	6 424	0	N16.021A
Oppdragsfinansiert aktivitet - kommunale og fylkeskommunale etater ¹⁾	0	0	N16.021B
Oppdragsfinansiert aktivitet - organisasjoner og stiftelser ¹⁾	0	0	N16.021C
Oppdragsfinansiert aktivitet - næringsliv/private ¹⁾	0	0	N16.021D
Oppdragsfinansiert aktivitet - andre ¹⁾	0	0	N16.021E
Andre prosjekter ²⁾	0	0	N16.022
Sum gjeld	6 424	0	N16.2

Prosjektene spesifiseres etter sin art.

1) Gjelder aktivitet som faller inn under bestemmelsene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder aktivitet som ikke tilfredsstiller kravene i F-07-13. Vesentlige poster spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende²⁾

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	01.01.2018	Referanse
Innskudd på oppgjørskonto i statens konsernkontosystem ³⁾	47 910	0	N17.1
Øvrige bankkonti i Norges Bank ¹⁾ ³⁾	0	0	N17.2A
Øvrige bankkonti utenom Norges Bank ¹⁾	0	0	N17.2B
Håndkasser og andre kontantbeholdninger ¹⁾	0	0	N17.3
Sum bankinnskudd og kontanter	47 910	0	N17.4

1) Vesentlige beholdninger skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Bankinnskudd og andre beholdninger skal oppgis i tusen kroner med tre desimaler.

3) Skal samsvare med kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Note 18 Annen kortsiktig gjeld

Beløp i 1000 kroner

	31.12.2018	01.01.2018	Referanse
Skyldig lønn	163	0	N18.1
Skyldige reiseutgifter	0	0	N18.2
Annen gjeld til ansatte	5 071	4 024	N18.3
Påløpte kostnader	5 141	0	N18.4
Midler som skal videreformidles til andre ¹⁾	0	0	N18.4A
Annen kortsiktig gjeld	602	565	N18.5
Gjeld til datterselskap m.v ²⁾	0	0	N18.6
Sum	10 976	4 589	N18.7

1) Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen.

2) Gjelder midler som skal videreformidles til andre samarbeidspartnere i neste termin.

Alle vesentlige poster skal spesifiseres i egne avsnitt under oppstillingen. Se også note 20 om spesifisering av midler som er videreformidlet.

Note 30 EU-finansierte prosjekter

Beløp i 1000 kroner

Prosjektets kortnavn (hos EU)	Prosjektnavn (tittel)	Tilskudd fra Horisont 2020	Tilskudd fra EUs rammeprogram for forskning (FP6 og FP7)	Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7	Tilskudd fra andre tiltak/programmer finansiert av EU	SUM	Koordinatorrolle (ja/nei)	Referanse
Enabling easy mobility and recognition of external studies	EMREX				875	875	nei	EU.011
Erasmus Without Paper	EWP				234	234	nei	EU.011
	Osv.					0	ja/nei	EU.011
Sum	Sum	0	0	0	1 109	1 109	ja/nei	EU.1

Forklaring

Tabellen omfatter de tiltak/prosjekter ved institusjonen som finansieres av EU og som er utbetalt i regnskapsperioden. Prosjekter som er EU-finansiert, størrelsen på finansieringen (utbetalingen) og navnet og kortnavnet på prosjektene skal rapporteres. Det skal skilles mellom prosjekter som finansieres via Horisont 2020, EUs rammeprogram for forskning (FP7 og eventuelt FP6) og andre EU-finansierte prosjekter. Tilskudd fra EUs randsonerprogram til FP7 skal oppgis særskilt. Institusjoner som har koordinatrolle i EU-finansierte prosjekter, skal opplyse om dette. Det vises til departementets brev av 16. desember 2011 som inneholder en oversikt over aktuelle randsonerprogrammer til FP7.

Note 31 Resultat - Budsjettoppfølgingsrapport

Beløp i 1000 kroner

	Budsjett pr 31.12.2018	Regnskap pr 31.12.2018	Avvik budsjett/ regnskap pr 31.12.2018	Regnskap pr 31.12.2017	Referanse
Driftsinntekter					
Inntekt fra bevilgninger	131 716	134 007	-2 291	0	N31.1
Inntekt fra gebyrer	0	0	0	0	N31.2
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1 087	8 062	-6 975	0	N31.3
Salgs- og leieinntekter	391 845	394 247	-2 402	0	N31.4
Andre driftsinntekter	0	0	0	0	N31.5
<i>Sum driftsinntekter</i>	<i>524 648</i>	<i>536 316</i>	<i>-11 668</i>	<i>0</i>	<i>N31.6</i>
Driftskostnader					
Varekostnader	220 000	225 780	-5 780	0	N31.7
Lønn og sosiale kostnader	170 901	163 246	7 655	0	N31.8
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	2 572	-2 572	0	N31.9
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	0	0	0	0	N31.10
Andre driftskostnader	138 442	144 895	-6 453	0	N31.11
<i>Sum driftskostnader</i>	<i>529 343</i>	<i>536 493</i>	<i>-7 150</i>	<i>0</i>	<i>N31.12</i>
Driftsresultat	-4 695	-177	-4 518	0	N31.13
Finansinntekter og finanskostnader					
Finansinntekter	0	0	0	0	N31.14
Finanskostnader	0	0	0	0	N31.15
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>N31.16</i>
Resultat av periodens aktiviteter	-4 695	-177	-4 518	0	N31.17
Avregninger					
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	0	0	0	0	N31.18
Avregning bevilgningsfinansiert aktivitet (nettobudsjetterte)	0	0	0	0	N31.19
Tilført annen opptjent virksomhetskaptal	0	177	-177	0	N31.20
<i>Sum avregninger</i>	<i>0</i>	<i>177</i>	<i>-177</i>	<i>0</i>	<i>N31.21</i>
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten					
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	0	0	0	0	N31.22
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet	0	0	0	0	N31.23
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>N31.24</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten					
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	0	8 836	-8 836	0	N31.25
Utbetalinger av tilskudd til andre	0	8 836	-8 836	0	N31.26
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>N31.27</i>

6.2 Ledelsens kommentarer

6.2.1 Formål

Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning (Unit) skal bidra til å realisere de til enhver tid gjeldende sektormålene for forskning og høyere utdanning, og har en sentral rolle i oppfølgingen av regjeringens digitaliseringspolitikk. Unit er en sammenslåing av BIBSYS og CERES (tidligere administrativt tilknyttet hhv NTNU og UiO) samt deler av Uninett AS, en selvstendig regnskapsførende enhet.

Virksomheten skal iverksette og følge opp strategier og retningslinjer fastsatt av Kunnskapsdepartementet (KD), samt følge opp initiativer fra sektorene. Unit skal utføre portefølje-styring for koordinering og oppfølging av nasjonale utviklingsprosjekter og fellestjenester, samt utvikle og forvalte en felles IKT-arkitektur for harmonisering og standardisering av prosesser, data og tekniske grensesnitt i sektorene. Unit forvalter en rekke fellestjenester for institusjonene innen høyere utdanning og forskning.

6.2.2 Regnskapsavleggelse

Det bekreftes herved at regnskap for Unit er avlagt i henhold til bestemmelsene om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet, krav fra KD og i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene (SRS). Regnskapet gir et riktig bilde av resultatene i 2018 og den økonomiske situasjonen per 31.12.2018.

Riksrevisjonen er Units revisor.

6.2.3 Åpningsbalansen

Unit ble etablert 1.1.2018 gjennom en fusjon av av BIBSYS og CERES (tidligere administrativt tilknyttet henholdsvis NTNU og UiO) samt deler av Uninett AS. Fusjonen er regnskapsmessig behandlet etter kontinuitetsmetoden uten resultat effekt. Verdiene av eiendeler og forpliktelser i Units åpningsbalanse per 1.1.2018 er en videreføring av verdiene i de tre virksomhetenes balanser per 31.12.2017.

6.2.4 Retting av feil fra tidligere perioder

Det har blitt avdekket at programvare med kostpris kr 650.000 ved en feil ikke har blitt aktivert av Ceres i 2016. Som følge av dette inngår ikke programvaren i Units åpningsbalanse. I henhold til SRS 3 er dette rettet ved at kostpris, med fradrag for to års akkumulerte avskrivninger, er tatt inn i Units balanse per 1.1.2018 med motpost Statens finansiering av immaterielle eiendeler og driftsmidler. Det er foretatt avskrivning av programvaren i 2018 i henhold til ordinær avskrivningsplan.

6.2.5 Vurdering av drift i perioden

Det har i 2018 vært stort fokus på å gjennomføre etableringen av Unit som virksomhet, samtidig som tjenesteleveranser og de oppgavene som ble ivaretatt av de tre tidligere virksomhetene skulle gjennomføres i henhold til planene for året. Tjenester er i det vesentligste levert som planlagt.

Ved oppstarten pr 01.01.2018 ble det planlagt en tre-trinns organisasjonsutvikling, der avdeling for virksomhetsstøtte ble iverksatt fra 01.05.2018 og avdeling for strategi og styring (myndighetsutøvelse) ble etablert med virkning fra 01.08.2018. Etter en organisasjons-utviklingsprosess høsten 2018 ble ny organisering for resterende del av Unit implementert fra 01.01.2019. I den nye organiseringen er de tre tidligere virksomhetene forenet til en helhetlig organisasjon innrettet for å oppnå Units formål og oppdrag. Det har høsten/ vinteren 2018/19 blitt gjennomført rekruttering av avdelingsledere, og i løpet av våren 2019 vil hele den nye ledelsen være på plass.

Selv om organisasjonsendringene er gjennomført gjenstår det mye arbeid før Unit er en godt fungerende virksomhet. Det må blant annet utvikles felles organisasjonskultur, arbeidsmetoder og rutiner. Dette arbeidet er påbegynt i 2018 og vil fortsette gjennom 2019.

6.2.6 Omtale av vesentlige avvik mellom periodisert resultatbudsjett og resultatregnskap

Unit er en nyetablert virksomhet og rapporterer derfor ikke tall fra tidligere år. Units budsjett for 2018 er summen av de tre sammenslåtte virksomhetene, samt budsjett for omstilling og etablering av nye områder.

Resultat og budsjettoppfølgingsrapport, note 31, viser at resultatregnskapet i hovedsak er i henhold til budsjettet, selv om det er variasjoner mellom de ulike postene.

6.2.7 Omtale av utviklingen i avsatt andel av tilskudd til bevilgningsfinansiert virksomhet

Ved etableringen av Unit ble det overført til sammen 2,1 mill. kr. i ubenyttet bevilgning fra de tre tidligere virksomhetene. I tillegg ble det overført 4,5 mill. kr. bundet til finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Ved utgangen av 2018 er all bevilgning disponert.

Unit forvalter i 2018 midler til Norske tidsskrifter innenfor humaniora og samfunnsvitenskap (HUMSAM). Ordningen er et samarbeidsprosjekt mellom Unit, Norges Forskningsråd og Universitets- og høgskolerådet. Ordningen er en videreføring fra 2017, men med ny finansieringsmodell fra 2018. Utbetaling av midler baseres på rapportert ferdigstillelse fra tidsskriftene som mottar støtten.

6.2.8 Omtale av gjennomførte investeringer i perioden og planlagte investeringer i senere perioder

Det er i løpet av 2018 foretatt investeringer på om lag 1,65 millioner kroner. Dette fordeles med 1,43 millioner kroner på IT- utstyr og 220 000 kroner på inventar. Planlagte investeringer fremover vil være regelmessig fornying av IT-utstyr og inventar.

Trondheim, 15. mars 2019

Roar Olsen
direktør

UNIT

DIREKTORATET FOR IKT OG FELLESTJENESTER
I HØYERE UTDANNING OG FORSKNING

